

TRANSCRIPT VAN DE RAADSVERGADERING VAN DE GEMEENTE RIDDERKERK

d.d. 15 juni 2020

Opening

De voorzitter: Ik heropen deze vergadering, zo heet dat. Het is een voortgezette vergadering van verleden donderdag in deze samenstelling. Ik zou bijna zeggen 'bijna dezelfde samenstelling', met het verschil dat mevrouw Verdiesen vanavond aanwezig is namens de VVD en donderdag was dat de heer Piena, maar dat is dan ook de enige wijziging. Deze samenstelling is tot stand gekomen door afspraken te maken met de fractievoorzitters, die er allemaal mee hebben ingestemd dat dat op deze manier kan bij uitzondering, omdat we – zeg ik maar even huiselijk, want ik hoor daar ook bij – wel heel erg hechten aan fysiek te vergaderen in plaats van digitaal, omdat dat ook beter is voor de besluitvorming. Maar dan moet en zal het ook nog coronaproof zijn en daar zijn we op uitgekomen, op deze manier. We zijn heel hard aan het werk om fysiek vergaderen coronaproof mogelijk te maken voltallig, want dat is verreweg het beste, dat is wat we allemaal willen. Maar dat kunnen we nu technisch nog niet voor elkaar fietsen. Er komt een voorstel naar u toe hoe we dat wel zouden kunnen doen en dat ziet er veelbelovend uit, dat we dat in juli al zouden kunnen doen, fysiek voltallig. Dus er gloort licht aan de horizon. Maar vanavond doen we het nog in deze samenstelling en op voorhand alvast heel veel dank voor deze prettige samenwerking, want zo ervaar ik dat wel, dat we dit op deze manier met elkaar kunnen doen. Ik moet nog even van harte welkom zeggen tegen de mensen van de pers en de ambtelijke ondersteuning. Ook dat is minimaal gehouden. Er zijn twee wethouders die vanavond het woord zullen voeren, aangezien de raad niet voltallig kan zijn heeft het college besloten dat ook niet te doen en alleen die afgevaardigden te sturen die ook echt het woord moeten voeren. Dus het college is solidair met de raad en dat is mooi. Ik hoef niemand verder welkom te heten op de publieke tribune, want die is er niet. Ik zeg dit allemaal zo uitvoerig omdat er wel volgers zijn via internet en dan is dat ook maar weer helder. Mensen die ons volgen via internet ook allemaal van harte welkom, fijn dat u ons volgt, want dat hebben we nodig. We hebben drie agendapunten die over zijn gebleven van afgelopen donderdag.

17. HOV-Bus variantenstudie Rotterdam-Ridderkerk-Drechtsteden

De voorzitter: We beginnen dan met agendapunt 17, die is toegevoegd aan de agenda, dat is de HOV-Bus variantenstudie. Die is al in de commissie aan de orde geweest en daar hebben we afgesproken dat we een eerste termijn hebben van maximaal 5 minuten en we denken in totaliteit 75 minuten aan dit onderwerp te besteden. Ik zie geen moties of amendementen of anderszins, dus ik vraag aan u: wie van u wil hierover het woord? Dan zie ik vanzelf wat handen. Mevrouw Kayadoe. Mijnheer Slaa. De heer Van der Duijn Schouten. Mevrouw Fräser. Mijnheer Rijdsdijk. De heer Kooijman. Mijnheer Los. Mijnheer Mijnders. Mevrouw Van Nes-De Man. Mijnheer Ros. En mevrouw Verdiesen. Dat bent u allemaal, max 5 minuten. Mevrouw Kayadoe, Leefbaar Ridderkerk, gaat uw gang.

Mevrouw Kayadoe: Dank u wel, voorzitter. De HOV-variantenstudie Rotterdam-Ridderkerk-Drechtsteden hield de gemoederen bezig. Een goede studie was nodig om de ruimtelijke reservering vanwege een mogelijk tramtracé te laten vallen. Inmiddels is het nut en noodzaak niet meer aanwezig om stante pede over deze studie een beslissing te moeten nemen. Het verbaast Leefbaar Ridderkerk dan ook dat dit onderwerp op de agenda moest worden gezet. Immers, de claim van de ruimtereservering van het tramtracé waar deze studie mede voor nodig was, daar is het doek voor gevallen vorige week. Het gaat om behoorlijke investeringslasten voor 2021 en 2022. Dan hebben we het nog maar niet over de jaren daarna. Er wordt ook nog vanuit gegaan dat er subsidie binnenkomt van de MRDH. Staat deze al vermeld in de conceptbegroting van 2021 van de MRDH? Zijn hier al toezeggingen over gedaan? Dat blijkt niet uit het stuk. De verwachting is dat de subsidie los gaat komen. Wat als deze verwachting niet waargemaakt gaat

worden? Vooralsnog gaan de vervoersbedrijven een tegemoetkoming ontvangen van het Rijk. Dit vanwege de afname van het aantal reizigers in verband met het coronavirus. Tevens is het advies nog steeds dat er – indien mogelijk – thuisgewerkt moet blijven worden en is er nog geen zicht wanneer dit advies losgelaten gaat worden. Wellicht gaat dat ook nog vallen onder het nieuwe normaal. Er veel meer thuis gewerkt gaat worden en er dus veel minder gebruik gemaakt gaat worden van het openbaar vervoer. Dat de ontsluiting buslijnnennet van belang is ontkent Leefbaar Ridderkerk zeker niet. Dat de HOV-infrastructuur goed moet zijn is essentieel voor een goede bereikbaarheid, maar om de voorgestelde bedragen uit te geven met als argumenten dat een bus voorrang moet verlenen aan het verkeer dat op een te naderen rotonde rijdt en dat de slingerende beweging van de bus over de rotonde niet comfortabel is en niet bijdraagt aan het gevoel dat je snel wordt vervoerd, deze vertraging en de te maken slingerbeweging per rotonde op kan lopen tot een halve minuut, dat dit dan ook nog voor 2021 1,1 miljoen en voor 2022 1,7 miljoen aan investeringen Ridderkerk gaat kosten – dan gaan we nog maar even mee met de hoop dat MRDH 50 procent aan subsidie mee gaat betalen – dit is voor Leefbaar Ridderkerk niet uit te leggen aan onze achterban.

De voorzitter: Mijnheer Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, ik heb een vraag aan mevrouw Kayadoe, die een aantal keer wijst op de subsidie van de MRDH en daar twijfels bij heeft of die nog komt. Dat snap ik, maar ik vraag me dan af of mevrouw Kayadoe het raadsbesluit ook heeft gelezen waarin staat dat één van de voorwaarden is waaronder dit uitgewerkt gaat worden, namelijk dat de subsidie vanuit de MRDH vrijkomt. Ik bedoel, dat is toch duidelijk als een kanttekening geplaatst binnen dit voorstel wat nu voorligt?

De voorzitter: Mevrouw Kayadoe.

Mevrouw Kayadoe: Dank u wel voor de opmerking.

De voorzitter: Mijnheer Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Voorzitter, ik plaatste geen opmerking, ik vroeg mevrouw Kayadoe wat. Misschien dat ze de vraag kan beantwoorden in plaats van te bedanken voor een opmerking.

Mevrouw Kayadoe: Ik heb het standpunt van Leefbaar Ridderkerk weergegeven en daar houd ik het vooralsnog bij.

De heer Van der Duijn Schouten: Voorzitter, dat is natuurlijk allemaal een hele teleurstellende vertoning als mevrouw Kayadoe allerhande in de pers roept dat het debat gevoerd moet worden. Dan krijgt ze de kans om het debat te voeren en dan wordt er geeneens een antwoord gegeven op een simpele vraag of ze het raadsvoorstel heeft gelezen waarin de dingen die zij benoemt ook duidelijk uiteengezet worden.

De voorzitter: Ik geloof niet dat mevrouw Kayadoe nog de behoefte heeft om daarop te reageren. Ja, het is wat het is. Mijnheer Slaa. Ogenblikje nog. Mijnheer Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Voorzitter, dit is toch van de zotte? Als mevrouw Kayadoe in allerhande kranten en sociale media roept dat iedere keer het debat gevoerd worden: “We moeten het debat voeren.” Dan krijgt mevrouw de kans om hier in de openbaarheid in deze raad het debat te voeren en dan komt er geeneens een reactie.

De voorzitter: Mevrouw Kayadoe.

Mevrouw Kayadoe: Daar hebben ze een mooi spreekwoord voor: de pot verwijt de ketel. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: De pot verwijt de ketel? Mevrouw, volgens mij voer ik hier continu het debat. Dat hebben we de afgelopen keer gedaan en probeer ik nu ook weer het debat te voeren door een inhoudelijke vraag te stellen en dan blijft mevrouw hangen in 'de pot verwijt de ketel'. Ga toch eens een keer het debat in deze raad voeren, zeg ik via de voorzitter tegen mevrouw Kayadoe.

De voorzitter: Dat laatste is heel goed. Ik geloof niet dat we hier verder mee komen, mijnheer Van der Duijn Schouten. We kunnen mevrouw Kayadoe geen duimschroeven aandraaien en ook niet verplichten tot een inhoudelijke reactie, dus dat is wat het is. Mijnheer Slaa, Partij 18PLUS.

De heer Slaa: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, na 15 jaar heeft de provincie afgelopen week eindelijk de reservering voor de Ridderkerklijn oftewel de tram opgeheven. Partij 18PLUS is enorm verheugd met dit besluit. Nogmaals dank aan wethouder Meij voor zijn tomeloze inzet om de plannen voor een tram voor eens en voor altijd te schrappen. Vanavond zetten we een grote stap in het realiseren van hoogwaardig openbaar vervoer per bus. Wat Partij 18PLUS betreft is het nog maar het begin van het investeren in goed openbaar vervoer per bus in Ridderkerk. Naast de reeds bestaande HOV-verbinding 489 krijgt Ridderkerk er 2 HOV-verbindingen bij: 346 en 245. Een goede ontwikkeling. Wel vraagt Partij 18PLUS voor de gebruikers van de haltes in Drievliet en Oost, welke straks verder moeten lopen om gebruik te maken van een HOV-bus of over moet stappen. Mensen uit die wijken, welke normaal toegang hadden tot de sneldienst, gaan er qua totale reistijd op achteruit. Partij 18PLUS had de hoop dat onze grote wijken Slikkerveer en Bolnes er in dit plan ook op vooruit zouden gaan. Ook gezien de woningbouw welke daar momenteel plaatsvindt. Helaas is dit nog niet het geval. Hopelijk krijgen deze wijken in de toekomst ook een HOV-lijn.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-De Man.

Mevrouw Van Nes-De Man: Dank u, voorzitter. Ik hoor mijnheer Slaa over Slikkerveer en Bolnes. Heeft hij ook een idee hoe het met Rijsoord en Oostendam moet gaan in de toekomst?

De heer Slaa: Voorzitter, als mevrouw Van Nes-De Man mijn bijdrage beluisterd had, had ze dat gehoord. Ik ga verder. Voor de tussentijd vraagt Partij 18PLUS de toezegging aan de wethouder om met het RET te bespreken of de 144 in de spits een sneldienst kan worden, zodat de 144 na Bolnes enkel nog P+R Beverwaard, Station Lombardije/Maasstadziekenhuis en Zuidplein aandoet. Daarnaast vragen we aandacht voor de wijken Rijsoord en Oostendam. Deze wijken worden door onze of andere buurtbussen aangedaan. Partij 18PLUS gelooft dat buurtbussen een goede aanvulling kunnen zijn op HOV-lijnen en het onderliggende busnetwerk. Daarom vragen we aan de wethouder de toezegging om uit te zoeken of meer buurtbuslijnen noodzakelijk of wenselijk zijn en welke verbeteringen dit biedt in de ondersteuning van bestaande busnetwerken. Als laatste stippen we graag nog het tracé over de Vlietlaan aan. Een deel van de Vlietlaan is inmiddels gerealiseerd met stil asfalt. Graag zouden we dit ook terug willen zien als het voorstel voor HOV-investeringen op de Vlietlaan richting de raad valt. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Van der Duijn Schouten, SGP.

De heer Van der Duijn Schouten: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, het OV is belangrijk voor onze inwoners en drukt al jaren een bijzondere stempel op de gemeente Ridderkerk op tal van beleidsvelden. Met het voorliggende voorstel worden serieuze stappen gezet voor zowel het OV als ook op ruimtelijk gebied. Met de provincie Zuid-Holland, MRDH, gemeente Rotterdam en de RET is een plan ontwikkeld om HOV vorm te geven binnen Ridderkerk. Dat plan moet leiden tot een aantal wezenlijke verbeteringen van

het OV in Ridderkerk en een opheffing van de ruimtelijke claim, iets waar de SGP zich al jaren hard voor maakt en wat inmiddels een feit is. Ieder voor zich zijn de verbeteringen met de betrekking tot het OV wellicht niet zo schokkend, maar het is vooral zaak het totale plaatje in het oog te houden. Zo kan over een reistijdverkorting van enkele minuten schamper worden gedaan, maar naast de verhoging van de frequentie, meer comfort tijdens de rit, betere kwaliteit van de haltevoorzieningen, et cetera, et cetera, levert dit hele plan een aanzienlijke verbetering van het OV op. Laten we wel wezen, het feit dat de maatregelen uit fase één worden vastgelegd in een overeenkomst tussen gemeente Ridderkerk, gemeente Rotterdam, MRDH, RET en Rijkswaterstaat geeft aan dat alle partijen bereid zijn substantieel bij te dragen in de kosten, geeft wel aan dat alle betrokken partijen meerwaarde zien in het voorliggende plan. Uiteraard is het mogelijk dat er knelpunten overblijven op bijvoorbeeld de Verbindingsweg of de IJsselmondse Knoop. Daarnaast blijft ook het OV-aanbod in andere wijken een punt van zorg. Maar laten we wel wezen, die lossen we niet op door vanavond niet in te stemmen met dit voorstel. Alles overziend is de SGP-fractie van mening dat dit voorstel tot een wezenlijke verbetering van het OV in Ridderkerk zal leiden. Daarnaast zijn we verheugd dat hiermee het tramtracé door het centrum van Ridderkerk van de baan is en dat de ruimtelijke claim mede dankzij dit voorstel is opgeheven. Wij zullen dan ook instemmen met het voorliggende voorstel. Een laatste punt van aandacht is nog wel dat in het voorstel is opgenomen dat de raad jaarlijks middels een RIB over uitwerking en realisatie wordt geïnformeerd. Wij vragen ons af of de frequentie van één keer per jaar recht doet aan het belang van deze ontwikkeling. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Fräser, D66.

Mevrouw Fräser: Dank u wel, voorzitter. D66 Ridderkerk heeft altijd gepleit voor een goed openbaarvervoernetwerk omdat de mobiliteit in en rond onze grote steden steeds meer onder druk komt te staan. Om mensen te verleiden van het openbaar vervoer gebruik te maken en dit verkiezen boven de auto moet het openbaar vervoer een gelijkwaardig alternatief zijn voor die auto. D66 ziet ook dat het college echt werk maakt van openbaar vervoer in deze periode. Maar, voorzitter, ook een kanttekening: de wereld is sinds april 2021 toen de gemeenteraad democratisch bij meerderheid heeft ingestemd bij de uitkomsten van de visie behoorlijk veranderd. D66 vindt het onverstandig om op dit moment, waar we niet eens weten of we aan het begin, het midden of een einde van de coronacrisis zitten in te stemmen met een voorkeursnetwerk voor het openbaar vervoer. Op dit moment lijkt het zo goed als zeker dat de wereld er nooit meer zal uitzien als voor de coronacrisis. Een groot gedeelte van de verkeersbewegingen betreft woon-werkverkeer. Vanwege de inburgering van het thuiswerken lijkt het ons onwaarschijnlijk dat we na de crisis op dezelfde hoeveelheden woon-werkverkeer als voor de crisis zullen zitten. Om die reden, voorzitter, stemt D66 tegen dit voorstel. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Een vraag aan D66. Als u de cijfers van het autoverkeer de laatste weken bekijkt dan merk je dat de intensiviteit alweer zodanig zijn dat het bijna gelijk is als voor de coronacrisis. U geeft aan dat het belangrijk is om mensen uit de auto te krijgen. Bent u dan niet van mening dat op dit moment dat het eigenlijk noodzakelijk is om dat openbaar vervoer alsnog weer omhoog te halen? Want misschien is het wel zo dat nu de mensen die thuis werken, dat waren de busreizigers, en dat gaat erom om die mensen uit de auto te krijgen. Die rijden nu alweer over de snelweg.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-De Man.

Mevrouw Van Nes-De Man: Dank u. Dit is een interruptie op een interruptie, want ik wil even reageren op de ChristenUnie, de heer Kooijman. We zien ook met zijn allen dat de bussen nu voor de helft vol mogen zitten, niet zo vol kunnen komen door corona. Wat ook maakt dat de bussen niet rendabel zijn. Straks leg

je voor heel veel geld buslijnen aan en worden andere lijnen geschrapt omdat er veel te weinig gebruik van wordt gemaakt. Ook dat is een stukje toekomst, hè?

De voorzitter: Mijnheer Los.

Mijnheer Los: Een vraag aan mevrouw Van Nes. Mevrouw Van Nes denkt – heeft waarschijnlijk een glazen bol – dat corona een blijvertje is. U heeft waarschijnlijk toch ook kunnen zien dat onze regering alles doet om een vaccin binnen te halen en dat gaat ook lukken. Dan wordt de wereld misschien niet helemaal meer zoals die voorheen was, maar het openbaar vervoer gaat gewoon weer werken, met volle stoelen.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes.

Mevrouw Van Nes-De Man: Ik wil daar wel even op reageren. Glazen bol is natuurlijk flauwekul, maar er komt na Covid-19 hoogstwaarschijnlijk een Covid-20 enzovoort. Sinds we binnen rond waren en we niet weten hoe ernstig het is is het best verstandig om pas op de plaats te maken.

De voorzitter: Mijnheer Mijnders.

De heer Mijnders: Dank u wel, voorzitter. De instelling van Burger op 1, met deze instelling kan je toch nooit meer een investering doen? Omdat er altijd wel een volgende golf komt, of volgende golf, een volgende golf. Dan kunnen we nooit meer investeren. Dan kunnen we ook niet meer investeren in OV in Rijssoord bijvoorbeeld.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes.

Mevrouw Van Nes-De Man: Het OV in Rijssoord en noemt u wat, breek me de bek niet open. De bus 601, daar mogen 4 mensen in. Mensen met een rollator en met een dikke tas die kunnen er niet meer in, dus daar zeg je wat: het is een punt van zorg.

De voorzitter: Mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Ergens staat nog een vraag van mij open, geloof ik, aan Burger op 1. Dat ging over dat de bussen nu halfgevolvd zijn, maar dat er geen mensen meer bijkomen. Dat zou ik juist zeggen: dan is het juist zaak om te investeren in het openbaar vervoer en de frequentie van die buslijnen omhoog te doen. Want dan hebben we dus extra bussen nodig en die kunnen straks mooi gaan rijden op het nieuwe tracé. Misschien dat mevrouw Fräser van D66 nog wil reageren op mijn vraag die daarvoor was gesteld. Weet u hem nog?

De voorzitter: Mevrouw Fräser komt vanzelf aan de beurt als ik dat goed vind, maar eerst mijnheer Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Voorzitter, de woorden van de heer Kooijman waren precies waar ik op wilde duiden. Juist als die bussen maar half vol mogen zitten is het denk ik zaak dat er meer bussen rijden, zodat iedereen wel op zijn plaats van bestemming kan komen. Dus juist met een halfgevolde bus, laten we die frequentie omhooggooien en daar voorziet dit plan juist in: om de 10 minuten of 10 keer per uur, in ieder geval heel veel bussen naar het Zuidplein. Meer dan nu.

De voorzitter: En dat brengt ons terug bij mevrouw Fräser.

Mevrouw Fräser: Voorzitter, het debat wat ik hier heb aanschouwd door mijn verschillende collega's is exact het punt wat ik wil maken. Er is nog zo ontzettend veel onduidelijk. Komt er een tweede golf? Is er een tweede golf? Komt er een vaccin, ja of nee? Dat maakt allemaal dat ik het onverstandig vind om nu al

een bepaalde route in te slaan die bijna omkeerbaar is. Dus dat is mijn antwoord op de vraag van mijnheer Kooijman.

De voorzitter: Mijnheer Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Voorzitter, dat snap ik op zich, maar volgens mij is voor alle scenario's die mevrouw Fräser zojuist schetst een goed openbaar vervoer sowieso nuttig. Komt die tweede golf wel? Komt hij niet? Ik zou zeggen bijna: qua openbaar vervoer maakt dat niet uit, wij hebben straks – of die nou wel of niet komt – goed openbaar vervoer hier voor onze inwoners geregeld.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-De Man.

Mevrouw Van Nes-De Man: We kunnen dan wel goed openbaar vervoer voor onze inwoners willen regelen, maar we weten op geen jaar na wat Covid-19 Ridderkerk gaat kosten. Ik hoor genoeg verhalen, lees genoeg kranten waarin staat dat het slecht gaat met gemeenten en dan ga je toch niet voor 10 tot 15 miljoen vrije busbanen laten rijden omdat de bus in de spits 6 keer per uur kan rijden?

De voorzitter: Mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Ik wil graag weer even terug naar de kern en het begin van deze discussie, want het ging erover dat mevrouw Fräser aangaf dat ze wel graag een goed en gelijkwaardig alternatief voor die auto wil hebben en dat ik vervolgens aangeef: maar het blijkt nu al dat de mensen, dat het autoverkeer op de snelwegen nu alweer bijna op het oude niveau is. Dan is het toch juist zaak om te blijven investeren in het openbaar vervoer, ook nu, zelfs nu we nog in een coronacrisis zitten.

De voorzitter: Voor de laatste keer, mevrouw Fräser.

Mevrouw Fräser: Dank u, voorzitter. Volgens mij is dat nou exact exemplarisch voor de onzekerheid waar ik het over heb. U heeft het nu over de trend van een week. Op basis van een week ga ik geen beleid maken.

De voorzitter: Mijnheer Rijsdijk, Partij van de Arbeid.

De heer Rijsdijk: Dank u wel, voorzitter. De Partij van de Arbeid Ridderkerk heeft zich verbaasd over het persbericht dat het college op 3 juni heeft laten uitgaan met als titel 'Tramtracé geschrapt'. Met geen woord wordt gerept over de nieuwe ruimtereservering die de provincie heeft gemaakt op een gedeelte van de Rotterdamseweg voor de mogelijk toekomstige railverbinding. Niet voor niets spreekt de provincie in een nota van beantwoording niet over het schrappen, maar over het aanpassen van een tramtracé. Daarom heeft het college ervoor gekozen om in zijn persbericht slechts één kant van de medaille te belichten. Het besluit van de provincie is in lijn met de HOV-visie die een meerderheid van de raad vorig jaar heeft vastgesteld. In die visie wordt voor de korte en de middellange termijn ingezet op hoogwaardig busvervoer. Voor de lange termijn wordt een mogelijkheid voor een railverbinding over de Rotterdamseweg opengehouden. Dan over het voorstel zelf. De Partij van de Arbeid Ridderkerk vindt het positief dat er in Ridderkerk eindelijk weer wordt nagedacht over het verbeteren van het openbaar vervoer. Dat is een verschil met voorgaande jaren, waarin het OV-standpunt van de toenmalige colleges zich beperkte tot: we willen geen tram. Deze ommezwaai was hard nodig na jaren waarin het OV van en naar Ridderkerk verder is verschaald. Hoewel we ons op de korte termijn kunnen vinden in de keuze om het OV te verbeteren door in te zetten op de bus zijn we inhoudelijk minder enthousiast over het voorstel. Er is een investering van tientallen miljoenen nodig om van de huidige buslijn 146 – straks mogelijk 346 – en 245 HOV-lijnen te maken die voldoen aan de R-Net-formule. In de eerste fase bedraagt dit bedrag € 10.000.000 tot € 15.000.000. In de tweede en derde fase kan dit bedrag oplopen tot een veelvoud.

Vooralsnog wordt ervan uitgegaan dat ongeveer de helft van het bedrag uit de eerste fase voor rekening van Ridderkerk zelf komt. Wat levert dit onze inwoners op? Volgens de bijgevoegde HOV-busvariantenstudie 2 minuten tijdswinst naar Zuidplein en 5 minuten naar Kralingse Zoom. Dat zijn kapitale minuten. Voor veel inwoners zal die tijdswinst echter verdampen doordat de afstand naar OV-haltes ten opzichte van de huidige haltes van de 146 en 245 groter worden, ook voor oudere mensen en mensen met een beperking.

De voorzitter: Mijnheer Mijnders.

De heer Mijnders: Dank u wel, voorzitter. Volgens mij heeft de Partij van de Arbeid de antwoorden op de vragen van de heer Bos en de heer Coule niet gelezen, want dit betreft niet 2 minuten maar minimaal 4 minuten. Daarnaast heb ik nog een tweede vraag: de Partij van de Arbeid heeft het over een hoop geld, dat klopt, het is een flinke investering, maar u heeft het ook over colleges die de afgelopen jaren niet hebben geïnvesteerd in OV. Het is toch juist nu goed en begrijp ik dat er nu goed en met een hoog bedrag geïnvesteerd wordt? Dank u.

De voorzitter: Mijnheer Slaa.

De heer Slaa: Dank u wel, voorzitter. De heer Rijsdijk heeft het over maar 2 minuten en een flink kapitaal wat daarvoor nodig is. Maar als de heer Rijsdijk de studie had gelezen en over de opbrengsten had nagedacht dan ziet de heer Rijsdijk ook dat er een toename is van 52 procent van het aantal mensen dat binnen 45 minuten op de plaats van bestemming is. Vindt de heer Rijsdijk dat dan niks waard?

De voorzitter: Mijnheer Rijsdijk.

De heer Rijsdijk: Voorzitter, op vragen reageer ik in de tweede termijn. Het is positief dat bus 146 als HOV-bus om de 10 minuten zal gaan rijden. Nu is dat buiten de spits nog om het kwartier. Het eerste jaar reed bus 146 echter ook om de 10 minuten. Dat is toen teruggedraaid, omdat er weinig mensen hiervan gebruik maakten. Wat is de garantie dat bus 146 als HOV-bus straks wel om de 10 minuten blijft rijden? Volgens de wethouder wordt uitgegaan van een stijgend reizigersaantal, maar hoe reëel is dat op de korte termijn nu uit diverse onderzoeken blijkt dat OV-reizigers die door corona niet met het OV reizen straks niet automatisch terugkeren in het OV? Door de impact van de anderhalve metersamenleving veel OV-voertuigen voorlopig met veel minder capaciteit kunnen rijden. Tot slot een veelgehoord en zeker niet onterecht argument tegen de tram was dat een deel van Ridderkerk daarvoor op de schop moest. Dit voorstel voorziet onder meer in ingrijpende aanpassingen op de Vlietlijn, het amoveren, weghalen van rotondes en het aanleggen van een keerlus. Inwoners ervaren de Vlietlaan nu al als onveilig en ze vragen zich af of het straks niet erger wordt. Onze oproep aan het college is en blijft om inwoners nauw te betrekken bij de toekomstige ontwikkelingen en voldoende oog te hebben voor de ontsluiting van Drievliet en 't Zand. Kwetsbare weggebruikers zoals fietsers, voetgangers en schoolgaande kinderen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Kooijman, ChristenUnie.

De heer Kooijman: Dank u wel. Voorzitter, de bus had een flinke vertraging de afgelopen maanden, we zijn blij dat we vanavond toch eindelijk kunnen instappen. Wat onze fractie betreft vertrekken we nu met de snelheid die hoort bij een HOV-verbinding op weg naar ons einddoel: goed openbaar vervoer voor onze inwoners. Voor de ChristenUnie is van belang dat de verbinding naar de belangrijkste knooppunten Dordrecht, Zuidplein en Kralingse Zoom betrouwbaar en snel zijn. Dat betekent onder andere dat de HOV-bus binnen Ridderkerk minder slingerend door de wijken zal gaan rijden, maar de hoofdstructuur pakt. We beseffen daarbij terdege dat diverse huidige busgebruikers er qua reistijd wellicht op achteruit zullen gaan wanneer de loopafstanden naar de HOV-halte langer worden dan de huidige looproute. Het doel is echter niet alleen om de voorziening voor de huidige gebruikers op peil te houden, maar om de bus voor meer

Ridderkerkers een interessant alternatief te laten zijn. En al kunnen we niet in de toekomst kijken – het ging er vanavond al eerder over – wij geloven als ChristenUnie wel in het concept zoals het nu door het college in samenwerking met MRDH, de provincie en de RET ons wordt voorgeschoteld. Ten aanzien van de kosten: er is in 15 jaar niet of nauwelijks geïnvesteerd in het openbaar vervoer in Ridderkerk, met uitzondering van lijn 601. Wanneer we de aanpassingen combineren met de doelen die we ook nastreven, zoals meer ruimte voor groen en fiets en verkeersveiligheid is iedere geïnvesteerde euro dubbel zoveel waard en zeker ook wanneer we 50 procent subsidie kunnen krijgen van de MRDH. Voor de nadere uitwerking willen we de wethouder nog een aantal zaken meegeven. De focus moet straks niet alleen liggen op het HOV-net, maar zeker ook op de aansluitende buslijnen, die zijn ook voor ouderen en mindervaliden van belang. In de conceptberekening van de zogenaamde DRU's leek nog ruimte te zitten. We vragen de wethouder om samen met MRDH en RET de nog beschikbare ruimte voornamelijk voor ontsluitende lijnen in te zetten, bijvoorbeeld het doortrekken van lijn naar het centrum, zelfs naar Drievliet, zodat ook daar direct verbindingen met Kralingse Zoom ontstaan. Ten aanzien van de inpassing van de HOV-lijnen is diverse plekken nog detaillering nodig. We vertrouwen erop dat bij die uitwerkingen ook nadrukkelijk wordt gekeken naar het behouden of zelfs verbeteren van de verkeersveiligheid. Ook moet spaarzaam worden omgegaan met het verder beperken van de infrastructuur voor voetgangers en fietsers en het bestaande groen. Vanzelfsprekend moeten de routes die naar de haltes juist voor fietsers en voetgangers worden verbeterd. Het is jammer dat de HOV-bus niet direct het centrum aandoet, we beseffen echter ook dat dat weer ten koste zou gaan van de snelheid van de bus. De wegenstructuur rigoureus aanpassen dat gaat ook niet. Het zal straks een uitdaging worden om de centrumhalte bij P.C. Hooftpark en de looproute naar het centrum zodanig in te richten dat het een logische verbinding wordt.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-De Man.

Mevrouw Van Nes-De Man: Dank u. Is mijnheer Kooijman niet van mening dat als het P.C. Hooftpark toch helemaal op de schop gaat dat er wel degelijk mogelijkheden liggen om de infrastructuur daar aan te passen zodat de bus wel meer richting het centrum kan en daardoor toch wel meer passagiers kan bedienen?

De heer Kooijman: Voorzitter, ik ga ervan uit dat als ik naar de kaart van Ridderkerk kijk dan zie ik de bus zo over de Vondellaan aankomen en dan zou hij misschien een hele slinger kunnen maken dwars door het P.C. Hooftpark heen, maar dan kom je misschien iets dicht bij het centrum, maar dat kost ook wel weer reistijd en dat is nou juist ook wat we niet wilden. Dus ik vraag om een goede inpassing bij het P.C. Hooftpark. Speciale aandacht vragen we ook voor de halte bij de Riederborgh, wat nu al een belangrijk overstappunt is en wat waarschijnlijk alleen nog maar belangrijker gaat worden. Tot slot, de huidige R-net-busroute over de Rotterdamseweg is nu nog niet voorzien van R-net-bushaltes en voldoende stallingsmogelijkheden. Dat zijn toch wel de voorwaarden die horen bij een R-net? Wil de wethouder er bij het waterschap c.q. de provincie op aandringen dat dit alsnog wordt gerealiseerd of wellicht staan die plannen al op stapel. We horen het graag.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Los, Echt Voor Ridderkerk.

De heer Los: Het is bijna onvermijdelijk dat Ridderkerk de traditie van jarenlange grote scheepsbouw met zich meedragen in hun genen. U zou zeggen: wat heeft dit met de tram te maken? Ja, toch wel iets. Het werd mij duidelijk toen ik ongeveer acht jaar geleden boven een publicatie stond te lezen: "Ridderkerk laat de tram varen". Het heeft daarna nog ongeveer acht jaar geduurd voor men bij de provincie uit de woelige tramwateren was gezwommen en de tram inclusief het tracé letterlijk en figuurlijk vaarwel hebben gezegd. Eindelijk eens een provincie die bereid is wat te leren van een vooruitstrevende gemeente, al heeft het wel te lang geduurd. We kunnen nu letterlijk en figuurlijk vooruit, bouwen waar dat tot nog toe niet kon vanwege de ruimtelijke claim en bouwen aan een snel OV-netwerk. Niet op starre metalen wielen, niet op

stalen rails, maar met een ijzersterke organisatie die zich in den lande en ook in de wereld heeft bewezen. Nu aan de slag om geen tijd meer te verliezen, straks een resultaat wat er mag zijn. Want ik heb het al gezegd: corona is geen blijvertje. Dan moeten we klaar zijn voor een nieuwe golf van files, vervoersbehoeften en wat dies meer zei: we moeten er body aan geven. De crisis gaat voorbij en ik zei het al: dan moeten we klaar zijn. Regeren is vooruitzien en dat is precies wat we nu aan het doen zijn: we gaan investeren in de toekomst, we gaan niet wachten, we zorgen ervoor dat als alles voorbij is zijn we klaar en dan kan men reizen. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Mijnders, CDA.

De heer Mijnders: Dank u wel, voorzitter. Zoals eerder aangekondigd door 18PLUS bespreken we vanavond de HOV-visie. Afgelopen week kregen wij het verlossende antwoord te horen dat de provincie de reservering van het tramtracé heeft aangepast. Naar de mening van het CDA is dit goed nieuws voor Ridderkerk en is één van de voorwaarden van het HOV-voorstel behaald. En ja, voordat één van de andere partijen mij voor is: het CDA heeft aan het begin aan andere insteek gehad over het tramdossier. Maar de afgelopen jaren hebben wij sterk ingezet op het schrappen van de reservering. Daarnaast – zeg ik met een hele grote knipoog – hebben de afgelopen jaren vele colleges geprobeerd om de reservering van het tramdossier eraf te krijgen, maar uiteindelijk is het een CDA-wethouder gelukt. Terug naar het voorstel wat vanavond voorligt. Een grote investering vanuit de gemeente Ridderkerk ...

De voorzitter: Mijnheer Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, die twee jaar is denk ik op zich wel kenmerkend, want volgens mij heeft het diezelfde wethouder destijds in de raad twee jaar gekost om om te gaan van voor de tram naar tegen de tram.

De heer Mijnders: Die reactie had ik kunnen verwachten. Terug naar het voorstel. Een grote investering vanuit de gemeente Ridderkerk en de MRDH als stimulans van het openbaar vervoer in Ridderkerk. Aan de hand van het voorliggende voorstel houden we Ridderkerk voor de korte en middellange termijn goed bereikbaar en blijft het perspectief voor een mogelijke Lightrail op de Rotterdamseweg op de lange termijn. Door middel van dit voorstel zorgen we ervoor dat Ridderkerkers sneller in onder andere Rotterdam kunnen komen, maken we het mogelijk dat ondanks de toenemende druk op de snelwegen een betrouwbare dienstverlening geleverd wordt en verhogen we de frequentie van het OV in Ridderkerk. Naast betrouwbare OV is deze HOV-lijn ook comfortabel en dat is een mooi winstpunt. Daarnaast is het voorstel om sterk te investeren in verkeerstechnische aanpassingen van onder andere de Vlietlaan. Wat betreft de Vlietlaan begrijpen wij de keuze voor deze investeringen, omdat hierdoor de Vlietlaan een OV-waardig traject wordt. Hierdoor ontstaat ook de mogelijkheid om buslijn 245 door een gedeelte van Ridderkerk te laten rijden, wat de bereikbaarheid van Kralingse Zoom vergroot. Goed om te lezen dat de bewoners rond om de Vlietlaan in dit traject nauw betrokken worden. Een vraag aan de wethouder: kan de wethouder toezeggen ook de raad voor deze informatieavonden uit te nodigen? Daarnaast blijft buslijn 346 Dordrecht goed bereikbaar en daar zijn we als CDA blij mee. We ondersteunen de keuze om buslijn 144 door te trekken richting Drievliet. Op deze manier blijft ook hier ontsluiting mogelijk. Wel zien we dat voor een gedeelte van de bewoners de afstand naar de bushalte groter wordt. We willen daarom aan de wethouder meegeven om eerst in te zetten op de bereikbaarheid van de bushaltes – er wordt gesproken over investering voet- en fietspaden – en daarnaast op veilige stallingsmogelijkheden bij de bushaltes. Dit alles voor dat de 346, dus beide bussen, minder bushaltes zal aandoen. Graag een reactie van de wethouder hierop. We staan daarnaast positief tegenover het grotere plaatje rond het HOV-voorstel waarin er geïnvesteerd gaat worden in bushaltes, gecombineerd met veilige fietsenstallingen en verbeterde bereikbaarheid naar deze bushaltes. Als het gaat om veilige fietsenstallingen zou het CDA het een goed idee vinden als fietsen veilig gestald kunnen worden net zoals bij station Lombardije. Deze week

ontvingen we nog meer goed nieuws, namelijk dat er vanaf 2025 gewerkt gaat worden aan de vernieuwing van de Van Brienoordbrug. Het CDA ziet daar kansen, ook voor Ridderkerk. De Van Brienoordbrug is namelijk met regelmaat een knelpunt voor onder andere de bussen richting Kralingse Zoom. Partij van de Arbeid en GroenLinks hebben hier in de commissievergadering ook al op gewezen. We vragen de wethouder om in een zo vroeg mogelijk stadium zijn invloed aan te wenden om te kijken welke kansen er voor Ridderkerk zijn als het gaat om de vernieuwing van de Van Brienoordbrug. Graag een reactie hierop, wethouder. Voorzitter, we willen nog een punt aanstippen. Laat bij de uitvoering van dit voorstel de veiligheid van de weggebruikers leidend zijn, zeker wanneer we kijken naar mogelijke aanpassingen van rotondes waar alle weggebruikers samen komen is het belangrijk om de veiligheid van alle weggebruikers te waarborgen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van Nes-De Man, Burger op 1.

Mevrouw Van Nes-De Man: Dank u, voorzitter. Burger op 1 loopt met u deze plannen door die uiteindelijk 10 à 15 miljoen of nog veel meer moeten gaan kosten en die ons als alles meezit een tijdswinst van 2 minuten gaat opleveren. Het MRDH zou de helft meebetalen, maar dan nog: als alles meezit.

De voorzitter: Mijnheer Mijnders.

De heer Mijnders: Dank u wel, voorzitter. Dezelfde reactie naar Burger op 1 als ik al eerder gedaan heb naar de Partij van de Arbeid: heeft u de vragen van de heer Bos en Coule en daarop de antwoorden al gelezen? Want het is geen 2 minuten, maar 4. En daarnaast, slaat het niet ontzettend plat door te zeggen 'het is 10, 15 miljoen voor maar 2 minuten'? Er zit toch veel meer bij dit HOV-voorstel? Dank u.

De voorzitter: Mijnheer Slaa.

De heer Slaa: Dank u wel, voorzitter. Om de gewoonte van de heer Mijnders te volgen wil ik graag vragen of de toename van 52 procent van de mensen die binnen 45 minuten de plaats van bestemming bereiken niets waard is voor Burger op 1?

Mevrouw Van Nes-De Man: Eerst misschien even op mijnheer Slaa, want dat is een vrij kort antwoord. Het hangt er helemaal vanaf van hoeveel mensen die 52 procent is. Is het van 10 mensen en er komen er 5 zoveel minuten sneller dan voegt dat niet zoveel toe. Ga ik door?

De voorzitter: Reageert u ook maar even op mijnheer Mijnders en dan kijken we even samen.

Mevrouw Van Nes-De Man: Mijnheer Mijnders die begint over de 2 minuten: slaat dit niet ontzettend plat? Als u de notulen leest die bij de vergadering horen dan zijn dat letterlijk de woorden van de wethouder. Ja, ik sla het nu helemaal plat, we hebben nu 2 minuten tijdswinst voor 10 en 15 miljoen. Daar heb ik naar gekeken.

De voorzitter: Mijnheer Mijnders.

De heer Mijnders: Dank u wel, voorzitter. Als Burger op 1 de notulen goed had gelezen dan had er gestaan dat de heer Rottier een vraag had gesteld over het aantal minuten, omdat de bus minder snel of minder door het Drievliet zou rijden. De wethouder heeft daarbij beloofd om uit te zoeken hoeveel tijdswinst het op zou leveren, wat ook – en ik zie het erbij staan – bij de stukken geleverd staat. Dank u.

De voorzitter: Mijnheer Slaa.

De heer Slaa: Dank u wel, voorzitter. Om antwoord te geven op mevrouw Van Nes-De Man: het gaat om de hoeveelheid inwoners die binnen 45 minuten reistijd vanaf de centrumhalte in Ridderkerk wonen.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-De Man.

Mevrouw Van Nes-De Man: Dank u. Dan heb ik nog geen aantal inwoners. Als ik nog mag reageren op meneer Mijnders. Dat geeft allemaal maar gewoon aan, mijnheer Mijnders, hoe ongelooflijk onduidelijk het stuk is. Er is van alles nodig, er zijn toezeggingen van de wethouder in de notulen, er moet naar gekeken worden. De één bedenkt dit, de volgende zegt dat. Ik heb eruit gehaald wat mij aanspreekt.

De voorzitter: Het rijtje af, mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Toch wel een vraag aan Burger op 1, want ik hoorde het CDA net zeggen dat nota bene de eigen partij Burger op 1 vragen stelt: hoe zit het nu precies? Daar komt netjes een antwoord op en vervolgens krijgen we hier in de raad weer het verkeerde antwoord te horen. Dan vraag ik me af: heeft u dan wel geluisterd naar het antwoord op uw eigen vraag?

De voorzitter: Mijnheer Mijnders.

De heer Mijnders: Dank u wel, voorzitter. Over het niet duidelijk zijn van het voorstel: volgens mij is het voorstel ontzettend duidelijk. Het aantal minuten wat het oplevert, het aantal kosten, als het gaat om comfortabelheid, over de investeringen in de bushalte, fietsmogelijkheden, et cetera, et cetera. Volgens mij is het voorstel ontzettend duidelijk.

De voorzitter: Mijnheer Slaa.

De heer Slaa: Voorzitter, om de duidelijkheid nog groter te maken: het gaat om 436.000 inwoners in de huidige situatie en 663.900 inwoners in de nieuwe situatie.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-De Man.

Mevrouw Van Nes-De Man: Dank u. Nooit geweten dat Ridderkerk zo groot was.

De voorzitter: Mijnheer Slaa.

De heer Slaa: Voorzitter, ik had het niet over de inwoners in Ridderkerk, ik had het over de inwoners die binnen 45 minuten reistijd vanaf de centrumhalte van Ridderkerk wonen.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-De Man.

Mevrouw Van Nes-De Man: Ik ga graag door. Misschien moeten we het er later nog eens over hebben. Beginnend bij de Vlietlaan aan de Rotterdamseweg, daar moet een keerlus komen. Is er al over nagedacht waar die moet komen? Kan de bestaande rotonde hier bijvoorbeeld voor gebruikt worden? Graag een reactie van de wethouder. Burger op 1 neemt u mee op de geplande route. Bij de HOV-buslijn hoort een vrijliggende busbaan met verhoogde wegafscheiding en verkeerslichten. Op de Rotterdamseweg is dit al toegepast. Deze vrije busbaan moet voor de HOV-bus ook door heel Ridderkerk komen met een extra viaduct bij de Populierenlaan. Beginnend bij de Vlietlaan betekent dit dat bij het toevoegen van een derde rijbaan of het groen of het vrijliggende fietspad in de knel komt of moet verdwijnen. Rotondes moeten sowieso verdwijnen, daar zullen weer verkeerslichten voor komen, dit hoort bij een HOV-verbinding.

De voorzitter: Mijnheer Mijnders.

De heer Mijnders: Dank u wel, voorzitter. Ik heb net gehoord dat Burger op 1 ontzettend goed het stuk heeft doorgelezen, maar in het stuk staat dat de rotondes worden weggehaald en dat er kruispunten voor terugkomen. Dank u.

Mevrouw Van Nes-De Man: Heeft u opgezocht wat tidal flow-busbanen zijn? Dat soort grappen die erin staan, wat voor mij maakt dat het stuk onduidelijk is. Want zoals ik het nu lees, zo is het volgens mij klip en klaar en daar heb ik even over na moeten denken. Ik ga graag verder. Dat zijn twee of drie rotondes, kan daarbij ...

De voorzitter: Ik denk wel dat u ook tot een afronding moet komen. Ik weet wel dat er geïnterrumpeerd is, maar daarom heb ik u ook een minuut extra gegeven.

Mevrouw Van Nes-De Man: Dat kan niet, ik heb zo'n stukje. Ik heb m'n woorden geteld binnen vijf minuten. Dat zijn twee of drie rotondes, kan daarbij de mooie nieuwe rotonde op de Vlietlaan, moet die ook verdwijnen? Hoe moet dat dan met de snelfietsers? Die hebben hier overal voorrang, kunnen lekker doorfietsen en waar komen die dan weer, voor een verkeerslicht? Terug bij af. Ook op de Vondellaan zal een derde baan moeten komen en ook daar liggen rotondes. Hoe zit het bij de Burgemeester de Zeeuwstraat? Ook een derde baan als vrije busbaan? Ronde vervangen voor een verkeerslicht? Verkeerslichten ter vervanging voor de rotondes aan de Populierenlaan? Ook daar komt een extra vrije busbaan. Als ik goed tel moeten er even tien rotondes verdwijnen en vervangen worden door VRI's.

De voorzitter: Mijnheer Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, ik hoorde mevrouw Van Nes net tijdens een interruptie zeggen: ik heb de stukken eruit gehad die me aanspreken. Dan ben ik blij dat ze de stukken die haar niet aanspreken links laat liggen, want dat wordt dan helemaal een betoog.

De voorzitter: Mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Voorzitter, ik ga me afvragen of wij echt wel hetzelfde stuk hebben gelezen, want er gaan allerlei kruispunten gesloopt worden en de verkeerslichten erbij. Ik heb dat niet als zodanig gelezen, maar misschien dat mevrouw Van Nes nog een keertje de bladzijdennummers erbij kan noemen.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-De Man.

Mevrouw Van Nes-De Man: Dank u. Dat bedoelde ik met een onduidelijk stuk, want de bus gaat op ...

De voorzitter: Mijnheer Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Maar voorzitter, als mevrouw Van Nes nou niet weet wat een tidal flow is, dan is toch volgens mij de commissie de gelegenheid om dat gewoon te vragen? Dan had u het geweten en dan had u er vanavond niet allerlei aannames over hoeven te doen.

De voorzitter: Mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Ik wil alleen even de kanttekening maken dat ik me afvraag waar nu die onduidelijkheid vandaan komt. Uit het stuk? Ik denk het niet, want ik hoor een hoop mensen zeggen dat het een heel duidelijk stuk is. Misschien bent u het er niet mee eens, maar daar zit enige onduidelijkheid achter voor mij op dit moment.

De voorzitter: Mijnheer Mijnders? Nee, niet meer nodig? Wilt u dat nog beantwoorden en dan uw betoog afronden? Nou laat ik niet meer interrumpen, want anders vliegen we uit de tijd.

Mevrouw Van Nes-De Man: Ik ga hier niet op antwoorden, ik vind het allemaal beetje flauw worden. Want de bus gaat op de Populierenlaan richting de Verbindingsweg, maar ook de andere kant op richting de Rotterdamseweg. Gaat het hier ten koste van de bomen, van het bijenlint, oftewel de bloemenstrook, het vrijliggend fietspad? Er wordt een tidal flow-busbaan aangelegd met verhoogde afscheidingen zoals we dat nu ook op de Rotterdamseweg zien. Listig, om het nu anders te noemen, dat maakt het stuk onduidelijk. Het straatbeeld op de hoofdwegen door Ridderkerk wordt in de toekomst dus gedomineerd door asfalt. Het viaduct aan de Populierenlaan over de A15 – A16 naar de verbindingsweg wordt verbreed, daar trekken we de vrije busbaan nog even door, kosten: 1 miljoen. En dan? Dan komt de bus op de spiksplinternieuwe verbindingsweg om daar in de rij aan te sluiten bij de langzaam optrekkende vrachtwagens, want daar is geen vrije baan voor de bus. Ook niet voor de brandweer of de ambulance. Burger op 1 heeft daar herhaaldelijk voor gevraagd in het verleden. Hoe goed de VRI's ook zullen functioneren met langzaam optrekkende vrachtwagens, voor je schiet het niet op. Vervolgens loopt de bus dan vast op de nieuwe nog aan te leggen IJsselmondse Knoop.

De voorzitter: Maar nu moet u wel echt afronden.

Mevrouw Van Nes-De Man: Want ondanks alle mooie toezeggingen en het voorstel komt daar echt geen vrije busbaan. Dit kruispunt wordt al ingewikkeld en er past geen vrije busbaan in. De suggestie is dat Rijkswaterstaat zijn vluchtstrook op de A15 beschikbaar zou stellen voor de HOV-bus zien we ook niet gebeuren, ook omdat de bus daar richting ...

De voorzitter: Dank u wel.

Mevrouw Van Nes-De Man: ... op moet schuiven.

De voorzitter: Dank u wel. U bent nu ruim negen minuten aan het woord. Er is geïnterrupteerd, maar dit is wel echt. Ik geloof niet dat u uw woorden geteld heeft. Mijnheer Ros, GroenLinks.

De heer Ros: Dank u wel, voorzitter. Met chocoladeletters opende het Algemeen Dagblad donderdag: "Gemeenten financieel klem door pandemie". Tientallen gemeenten hebben moeten lenen om alleen al de salarissen uit te kunnen betalen. De Vereniging Nederlandse Gemeenten verwacht dat het merendeel van de gemeenten kortlopende kredieten zal moeten afsluiten. "We leven in een bijzondere tijd", het is bijna een holle, betekenisloze zin geworden. Maar wat deze gigantische coronacrisis economisch gaat betekenen krijgen we de komende maanden pas een klein beetje een inkijkje in. Donderdag, in deel één van deze raadsvergadering, hebben we bijvoorbeeld de begrotingen van de GGD en de veiligheidsregio vastgesteld. Slechts twee regionale samenwerkingsverbanden waar het nog niet duidelijk is waar alle gigantische extra kosten terecht zullen komen. Voor extra personeel door een noodziekenhuis en zo zijn er nog 101 financiële gevolgen die bij de gemeentes terechtkomen. Voorzitter, tegen dit licht in staat de gemeenteraad hier voor een duivelsdilemma. Een keuze die in ieder geval voor GroenLinks gigantisch lastig is. Het college vraagt de raad en de MRDH bijna 9 miljoen te investeren op dit moment. Dan over het voorstel zelf: GroenLinks is blij dat er een nieuwe reservering door de provincie is neergelegd voor het echt snel hoogwaardig openbaar vervoer en een Lightrail op de lange termijn. Wat ons opviel is dat in de collegepropaganda daarover niks gezegd wordt, het gaat dus niet om schrappen, maar het verplaatsen van een tracé. Dat is de lange termijn, maar voor korte termijn gaan we voor de second best: het oppimpen van twee buslijnen. Geen directe verbindingen meer naar de belangrijke tussenstations, geen filevrij openbaar vervoer, maar opgeleukte rode bussen die een paar minuten sneller bij de file voor de Van Brienoord kunnen aansluiten. Inhoudelijk kunnen we natuurlijk overal wat van vinden, maar ik vertrouw erop dat de verkeersspecialisten uitgebreid naar die routes hebben gekeken. Ik kan me voorstellen dat het Winkelhart wat minder blij is dat de halte in het centrum, Koningsplein, alleen nog maar aangedaan wordt door buurtboemeltjes. Dat klinkt misschien denigrerend, maar dat is het niet, de vrijwilligers van

bijvoorbeeld de buurtbus 601 doen fantastisch werk. Maar de grotere reizigersstroom gaat het centrum voorbij. Daarnaast ziet GroenLinks natuurlijk ook de mazen in het netwerk, Slikkerveer, Rijsoord, Oostendam, Bolnes.

De voorzitter: Mijnheer Van der Duijn Schouten. Als mijnheer Ros het licht uit doet.

De heer Van der Duijn Schouten: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, als het niet denigrerend bedoeld is, waarom noemt de heer Ros het dan niet gewoon niet de buurtbus, maar een buurtboemeltje?

De heer Ros: Voorzitter, ik heb net gezegd dat ik de mensen van de buurtbus geweldig werk vind doen. Voorzitter, het blijft een duivels dilemma ...

De voorzitter: Mijnheer Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Nogmaals voorzitter, waarom bestempelt de heer Ros dit dan als een buurtboemeltje? Hij is het toch denk ik ook wel met mij eens dat 'boemeltje' vrij denigrerend overkomt als dit in de volksmond gewoon de buurtbus heet?

De heer Ros: Voorzitter, volgens mij was ik duidelijk. Voorzitter, het blijft een duivels dilemma. Enerzijds is investeren misschien wel juist nu in het OV heel belangrijk en het is één van de speerpunten van GroenLinks. Anderzijds is en blijft de bus een second best en blijft de vraag: is het nu verstandig om 9 miljoen uit te trekken voor het verbeteren van twee buslijnen? Ik weet dat wethouder Meij met veel passie strijdt voor een beter OV voor Ridderkerk. GroenLinks is daar heel blij mee en ik hoop dat ik ons kan overtuigen waarom juist nu we deze investering moeten doen.

De voorzitter: Mevrouw Verdiesen, VVD.

Mevrouw Verdiesen: Voorzitter, de VVD houdt op een verantwoorde manier van doorpakken. Wij zien echter nog steeds de spoedeisendheid niet in om het raadsvoorstel HOV-bus variantiestudie vanavond te bespreken. Het tramtracé is van de baan, de subsidieaanvraag bij het MRDH kan het gehele jaar door en vanwege de omstandigheden zijn slechts 15 raadsleden aanwezig en het betreft toch een voorstel waar vele miljoenen mee zijn gemoeid. Bij een goed openbaar vervoer zijn veel mensen gebaat. Een railverbinding had daarbij zeker geholpen en in de plaats daarvan willen we als Ridderkerk investeren in hoogwaardig openbaar vervoer. Dit HOV zou moeten leiden tot een forse toename in regionale bereikbaarheid, verbeterde reistijd en comfort. Voor de verwezenlijking van deze doelen moeten we echter diep in de buidel tasten en de vraag daarbij is of de genoemde doelen wel gehad kunnen worden. Voor de eerste fase is ongeveer viereneenhalf miljoen nodig, waarbij ervan wordt uitgegaan en als een voorwaarde in het raadsvoorstel wordt gesteld dat de metropoolregio Rotterdam-Den Haag eveneens zo'n viereneenhalf miljoen investeert. Dit laatste is echter nog niet zeker en wat krijgen we hiervoor terug? Twee HOV-lijnen en een geschatte tijdswinst door Ridderkerk van enkele minuten. Die tijdswinst is alleen mogelijk als alle benodigde aanpassingen zijn gedaan en er geen files en opstoppingen zijn. Helaas kan er ook niet gegarandeerd worden dat alle buslijnen binnen Ridderkerk behouden blijven en de loopafstand naar de bushaltes kan door de nieuwe lijnvoeringen een stuk groter worden. Er wordt aangegeven dat het aantal reizigers door de verbeteringen met 12 tot 15 procent kan groeien. Op de vraag hoeveel passagiers hier in Ridderkerk van het openbaar vervoer gebruik maken er in absolute aantallen zijn blijft men in de beantwoording van de vragen het antwoord schuldig, want dat hangt van zoveel factoren af dat men geen absolute aantallen kan noemen. De percentuele reizigersgroei zullen we dan maar als aanname beschouwen. De VVD heeft grote vraagtekens of de forse investering voor een zeer beperkt aantal minuten tijdswinst enig extra comfort en beperkt aantal passagiers de bijkomende nadelen wel de moeite waard is, waarbij er ook nog in ogenschouw genomen moet worden dat op de langere termijn investeringen van maar liefst tussen de 23 en 28 miljoen nodig zijn en de snelheid, regelmaat en

betrouwbaarheid van HOV-lijnen niet langer gegarandeerd kunnen worden. Gezien alle onzekerheden in de plannen en de nog onbekende financiële gevolgen van de coronacrisis vindt de VVD de investeringen buiten proportie en is daarom tegen het raadsvoorstel. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dat was de laatste spreker vanuit de raad, dus is nu het woord aan wethouder Meij.

De heer Meij: Dank u wel, voorzitter. Ik heb 50 minuten met aandacht geluisterd, ik ben ook blij dat ik ook wat mag terugzeggen. Ik wil eerst een aantal thema's benoemen die bij veel fracties terugkomen en daarna probeer ik waar het simpel is en ook nodig is nog even langs de fracties te gaan. Ik heb van veel fracties gehoord: te duur. Daar wil ik een paar antwoorden op geven. Ten eerste: investeren tijdens de crisis is juist heel belangrijk. Volgens mij krijgt elke leerling op de middelbare school Keynes en Keynes was juist dat je anticyclisch moet investeren, dus als het niet goed gaat investeren, zeker de overheid, om ook mensen aan het werk te houden. Dus dat is even algemeen een economisch verhaal wat nog steeds geldt en waar je ook als je de kranten goed leest waar ook de overheid nu eigenlijk mee werkt, waar ook de economen vanuit gaan. Gezien hebbend wat er in de vorige recessie is gebeurd: door heel sterk te bezuinigen kan je die recessie ook juist weer verstevigen.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-De Man.

Mevrouw Van Nes-De Man: Dank u, voorzitter. Ik ben het met u eens dat het uitermate belangrijk is dat juist overheden in deze periode investeren. Maar investeren in goede dingen. Wij doen straks nog een voorstel over een motie betaald parkeren, dat is ook investeren.

De voorzitter: Mijnheer Slaa.

De heer Slaa: Voorzitter, ik hoor mevrouw Van Nes-De Man een aantal minuten geleden nog zeggen dat het zo slecht is dat de oudere mensen het centrum niet goed kunnen bereiken omdat het openbaar vervoer in Rijsoord zo slecht is. En nu moeten we niet investeren?

De voorzitter: Mijnheer Los.

De heer Los: Voorzitter, ik hoor mevrouw Van Nes zeggen: investeren in goede dingen. Wilt u daarmee aangeven dat deze investering dus geen goede zaak zou zijn?

De voorzitter: Mijnheer Rijsdijk.

De heer Rijsdijk: Voorzitter, in reactie op de heer Slaa: volgens mij gaan die HOV-lijnen nu juist de hoofdwegen in de gemeente aandoen. Zoals de heer Ros al aangaf juist niet het centrum, dus zijn oudere mensen daar niet zo mee geholpen. Dat betekent alleen maar een extra overstap. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Slaa.

De heer Slaa: Voorzitter, om te reageren op de heer Rijsdijk: we kijken vanavond naar een variantenstudie. Als de heer Rijsdijk naar mijn bijdrage had geluisterd dan opteert 18PLUS nog steeds voor een toegevoegde inzet van de buurtbus en vragen we de toezegging aan de wethouder of dat hij hiernaar wil kijken.

De voorzitter: En ik stel voor dat we nu de wethouder eens een poosje aan het woord laten, zodat hij zijn verhaal kan vertellen, vragen kan beantwoorden. Dus de eerstkomende vijf minuten ga ik geen interrupties toestaan, want anders komen we echt niet binnen de tijd uit. Het woord is zeker voor vijf minuten achter elkaar aan wethouder Meij.

De heer Meij: Dank u wel, voorzitter. Dus dat investeren is juist in het algemeen ook in economische zin juist heel erg noodzakelijk. Een tweede punt nog met dat te duur zijn: het valt me eigenlijk op dat voor fracties die in het verleden en misschien nog wel steeds heel erg voor de tram geweest zijn nu roepen, nu zeggen dat de bus te duur is. Je moet eens nagaan wat die tram gekost zou hebben als die er gekomen zou zijn. Alleen die aanleg kost al meer dan 100 miljoen, daar moest ook gemeente Ridderkerk een fors deel van betalen en wat dat allemaal tot gevolg zou hebben in Ridderkerk zelf. Trelleborg moest weg, dat moest allemaal uitgekocht worden. Dan praat je over tientallen miljoenen euro's. Dus ik vind het uit de houding om een bus duur te noemen in vergelijking met het feit dat je heel lang voor een tram geweest bent. Het derde punt even over te duur, voorzitter, dat is als je vijftien jaar lang niet geïnvesteerd hebt in OV, dan is er gewoon een achterstallig onderhoud, dan is er gewoon achterstand in het niveau van het OV. Dat kost inderdaad nu geld, maar daar wordt gelukkig een groot deel van gesubsidieerd door de MRDH. Ander punt wat ook veel fracties genoemd hebben, dat vind ik gewoon framen: gaan we elf miljoen betalen voor twee minuten? Dat vind ik – permitteer mij het woord – maar dat vind ik gewoon goedkoop. Veel fracties hebben daar ook gelukkig tegen geageerd. Het gaat niet om twee minuten, ik ga het niet helemaal uitleggen, het staat ook allemaal in de antwoorden op de vragen, maar het gaat over een heel pakket aan maatregelen waarom we dit nodig hebben, dat geld, om dat R-net-niveau te halen, om dat OV echt op HOV-niveau te krijgen. Een derde aspect wat ik veel gehoord heb is corona: waarom ga je investeren in coronatijd? Dan met name niet zozeer vanwege het geld, maar vanwege het feit dat het OV misschien nu minder vol kan zitten. Wat ook heel duidelijk is geworden in de afgelopen maanden: OV is essentieel voor mensen met vitale beroepen, daar is die ook voor opengesteld. Dus als je niet gaat investeren in OV dan laat je al die mensen in die vitale beroepen, meestal toch niet de beroepen met de hoogste inkomens, die laat je gewoon in de kou staan. Veertig procent van de Nederlanders heeft geen auto. Niet investeren in bussen, geen geld hebben voor een eigen auto of geen auto willen hebben. Hoe moet je dan bij je werk komen? Dus denk daar eens over na. Ander punt ging over de HOV en dat je soms in sommige gevallen ook wat langer moet lopen. Kijk, een HOV-bus is een balans tussen snelheid en een onderliggend busnetwerk. Daar schuurt natuurlijk altijd wel iets, je kunt niet en snel zijn en iedereen bedienen met een halte op de hoek. Daar is een keuze gemaakt voor één hoofdcorridor voor de HOV-bus. Die gaat dus inderdaad snel naar Zuidplein en die gaat ook een andere route sneller naar de Kralingse Zoom. Maar daarom dacht ik ook, we hebben in lijn met de commissie gezegd: naast die HOV-route heb je ook een heel sterk onderliggend busnetwerk nodig in Ridderkerk, die al die haltes wel aandoet. Met name bij Drievliet hebben we natuurlijk ook al gezien dat als je die 146 weg haalt dat je daar natuurlijk een gat laat. 144 neemt dat gewoon over, die rijdt daar dus nu gewoon doorheen. Naast dat HOV-netwerk en naast dat onderliggende busnetwerk heb je ook nog de buurtbus nodig. Daar liggen altijd dunne lijnen waar in dit geval dus de provincie, Q-bus, Rijsoord links heeft laten liggen. Dat is opgevuld door de buurtbus en ik kan – maar daar kom ik straks nog wel even op terug op 18PLUS – ook wel de toezegging doen, dat hebben we ook trouwens bij de zienswijze al genoemd bij de vervoersplannen van 2021, dat we ons sterk gaan maken voor een extra buurtbus, juist om die dunne lijnen nog wat te versterken. Dat we ook op andere tijdstippen de mensen kunnen bedienen. Dan nog even over die infrastructurele gevolgen, die keerlus, ik heb heel veel verhalen gehoord, rotondes, vrije busbanen. Nogmaals even terug naar de tram: welke consequenties had dat infrastructureel betekent voor Ridderkerk? Ik hoef het u niet meer uit te leggen. Nog een aspect wat ik vaker gehoord heb: het college zal een eenzijdig beeld hebben gegeven toen het tramtracé geschrapt is. Ik kan mezelf heel goed herinneren dat ik in de interviews die ik zelf gegeven heb ook gezegd heb: er blijft een deel van het tramtracé aanwezig, is het college ook gewoon blij mee, is helemaal niet verdonkeremaand. Ben ik blij mee, wetend dat die corridor openblijft, mogelijk voor de toekomst voor iets anders. U heeft ook in de stukken kunnen lezen: Lightrail wordt niet uitgesloten. Nu absoluut onhaalbaar, echt absoluut onhaalbaar. Dat gold ook voor die tram van tien jaar geleden. Er is nooit geld geweest. Dat geld is er en ook het feit toen we hier anderhalf jaar geleden over die HOV spraken, dat het college er naartoe gemanoeuvreerd had naar de bus. Er is nooit geld geweest voor een tram, dus die optie is niet eens vervoerstechnisch de beste oplossing, maar geld was er ook niet. Dus die railverbinding ben ik blij mee dat die in de toekomst hier gewoon mogelijk blijkt. Dan wil ik nu de fracties even langslopen.

Mevrouw Kayadoe, goed, het is al een beetje uit de discussie gebleken met de heer Van der Duijn Schouten: toch een onbegrijpelijke reactie wat u heeft gegeven.

De voorzitter: Wethouder, als u 'u' zegt dan bedoelt u mij en ik heb geen reactie gegeven. Via de voorzitter, alstublieft.

De heer Meij: Sorry voorzitter, ja. Ik was even in het betoog. We hebben afgesproken over die subsidies dat we eerst het voorstel bij de raad neerleggen en daarna naar de MRDH. Dat staat ook gewoon erbij als ontbindende factor, naast de preventie is er natuurlijk ook de ontbindende factie dat het MRDH moet instemmen. Gelukkig kan het vanavond besproken worden, want ik geloof begin juli, 2 juli ligt het voorstel bij het MRDH.

De voorzitter: Mevrouw Kayadoe.

Mevrouw Kayadoe: Dank u wel. Er staat: "De mate van subsidieverstrekking door de MRDH hangt af van de subsidiabele werkzaamheden per deelproject. Er dient per project een apart subsidietraject te worden doorlopen alvorens kan worden vastgesteld wat de daadwerkelijke subsidie is die door de MRDH wordt verstrekt."

De heer Meij: Voorzitter, als mevrouw Kayadoe het hele stuk gelezen had dan had ze kunnen zien dat er een minimale subsidie is op alle onderdelen van 50 procent. Sommige meer, maar dat moet per project worden aangevraagd, maar minimaal 50 procent. Daar wou ik het maar bij laten. De heer Slaa. Blij met het schrappen, heeft u gezegd. Dank ook voor de complimenten. Ik wil trouwens ook wel zeggen, ook wel blij wat de heer Mijnders zei, maar ik sta inderdaad op de schouders van mijn voorgangers. Je kunt ook zeggen: ik heb geluk gehad dat ik in deze fase wethouder kon zijn en dat laatste duwtje kon geven. Maar al die jaren hiervoor zijn er ook wethouders heel actief geweest en op een gegeven moment is dan de fut eruit bij de provincie kun je ook zeggen. Duidelijk zijn ze overtuigd van het feit dat Ridderkerk voor een goed OV is. U vroeg om een aantal toezeggingen. Voorzitter, de heer Slaa vroeg om een aantal toezeggingen. Hij noemde de 144, om die in de spits als sneldienst te gebruiken na Bolnes om zo een aantal haltes over te slaan en dan wel dacht ik de P+R Beverwaard en Lombardije en het Zuidplein. Ik ga dat bespreken met de RET, want gebleken is dat die bus dan eigenlijk al vol zit, dus ook RET verliest geen passagiers. Ik ga in ieder geval kijken welke versnelling er mogelijk is, of dat een aantal haltes overslaan is of dat het mogelijk een andere route wordt, maar dat ga ik navragen bij de RET. Het tweede punt wat u noemde dat zijn de buurtbussen. Voorzitter, daar heb ik eigenlijk net de heer Slaa al indirect antwoord op gegeven, dat staat ook al in de zienswijze van de vervoersplannen. We gaan kijken met de RET en met de MRDH om te kijken of dat maatwerk, een extra buurtbus, mogelijk is. Voorzitter, de heer Slaa gaf ook nog aan dat er al stil asfalt is gelegd op de Vlietlaan. Dat is gedeeltelijk zo, het gedeelte wat nu is gedaan dat was gewoon hard nodig, dat kon niet wachten op de HOV, omdat er gewoon gaten in de weg vielen en daar moest – want anders zouden de kosten later nog veel groter zijn – daar moest nu toch snel iets gebeuren. Maar de hele Vlietlaan krijgt inderdaad dat asfalt. Dan de heer Van der Duijn Schouten. Dank voor uw afgewogen verhaal, want u noemde de min- en de pluspunten en bij elkaar gelukkig wel voor het college de goede afweging. Wezenlijke verbeteringen, er is gekeken naar het totaalplaatje. Knelpunten zie ik staan: Verbindingsweg IJsselmondse Knoop. Is ook zo, daar ben ik ook gewoon eerlijk in, dat is gewoon een lastig verhaal. De VRI's gaan dat oplossen, maar voor de lange termijn is dat inderdaad de vraag of dat dan voldoende is. Maar dan zal inderdaad ook nog gekeken worden wat dan de alternatieven zijn. U gaf ook nog ... Voorzitter?

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-De Man.

Mevrouw Van Nes-De Man: Dank u, voorzitter. De VRI's die zouden hun werk moeten doen, dat heb ik mij ook laten vertellen. Ik ben er niet van overtuigd, maar dat was u al duidelijk. Maar een vrije bus op de IJsselmondse Knoop, hoe staat het daar dan mee?

De voorzitter: Mijnheer Mijnders.

De heer Mijnders: Mevrouw de voorzitter, vanuit welke ervaring is Burger op 1 niet overtuigd dat de VRI's werken? Vanuit mijn overtuiging werken ze namelijk wel.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-De Man.

Mevrouw Van Nes-De Man: Ik wil dat wel toelichten. De chauffeurs die moeten zelf op een knopje drukken en je kan op een knopje drukken wat je wil als er tien volle vrachtwagens voor je neus staan, dan zijn die niet in één keer aan de kant.

De voorzitter: Wethouder.

De heer Meij: Voorzitter, hoe zal ik daar nou eens netjes antwoord op geven? Ik ben natuurlijk geen verkeerskundige, maar dat is mevrouw Van Nes ook niet. Ik ga ervan uit: als knappe koppen RET, MRDH, eigenlijk al die mensen, degene die dat rapport geschreven heeft. VRI's werken gewoon, dat is gewoon duidelijk. Je geeft de bussen daar dus gewoon voorrang en u kunt niet zomaar roepen dat u denkt dat ze niet werken. Ik wil nog even terugkomen op een punt dat de heer Van der Duijn Schouten had genoemd, dat één RIB per jaar misschien wel beperkt is gezien de oud-investeringen. Ik wil kijken of dat misschien niet twee keer kan zijn, in ieder geval bij belangrijke momenten denk ik dat we dan ook met een RIB zullen komen, voorzitter. Mevrouw Fräser, ik dacht dat u als partij heel erg voor het openbaar vervoer was, maar op grond van corona zegt u: nee. Nou, dat is jammer, nu niet. De heer Rijsdijk, hebt het over het tramtracé, daar heb ik al iets over gezegd. Dat er inderdaad nog een stukje blijft en nogmaals: daar is het college blij mee. Veel geld nodig, u komt ook met dat frame aan voor twee minuten. U weet het echte antwoord denk ik, hè? Aandacht voor de buurtbus heb ik ook iets over verteld. De heer Kooijman, inderdaad ook soms wat langere loopafstanden, dat klopt. Maar dat is de consequentie van als je gaat strekken en bundelen en snelheid wil hebben. Maar je wilt, wat u ook zelf aangeeft, een interessant alternatief voor de auto. Voorzitter, de heer Kooijman vraagt ook focus voor de ontsluitende buslijnen. Lastig is als de heer Kooijman vraagt over die extra DRU's. In het stuk staat dat die extra DRU's eigenlijk bedoeld zijn om de HOV verder te ondersteunen. Ik ga wel met de RET ook in gesprek om te kijken, kijk, eigenlijk is het de lijn dat de DRU's die hier genoemd worden, die zijn voor het HOV en verbetering in het ontsluitende busnetwerk die moeten we zoeken in de zienswijze op de vervoersplannen. Dat is ook een behoorlijk pakket geweest aan zienswijzen. Daar zit eigenlijk de steun die we zoeken voor de ontsluitende bus natuurlijk, maar ik wil best bespreken in hoeverre die DRU's, uiteindelijk gaat het ook om dat totale OV, mogelijk ook nog zeker als er geld overblijft naar het ontsluitende busnetwerk kunnen. Aandacht voor de fiets, zeker aandacht voor de verkeersveiligheid, dat staat buiten kijf. Aandacht voor de oversteek bij de Riedeborgh. Ook inderdaad aandacht voor de Q-bus-lijn, de 94 en 80. Ik vind echt: die halte daar is natuurlijk gewoon onder de maat, daar moet de provincie op aangesproken worden met Q-bus om daar gewoon ook werk van te maken als je het een R-bus noemt. De heer Los, ook dank voor uw bijdrage. Ik ging even in gedachten terug naar 10, 12 jaar geleden. Volgens mij was u toen voorzitter van een heel groot Leefbaar. Het is uw inzet geweest met uw partij toen om die tram ...

De voorzitter: Mijnheer Los.

De heer Los: Slechts een opmerking, voorzitter, maar ik heb ooit in het debat gezegd toen de tram toch wel een beetje op zijn retour was: mijnheer Meij heeft het licht gezien. Vanavond zie ik echt dat hij het heel erg goed heeft gezien.

De heer Meij: Dat kwam allemaal even terug ook de opmerking van de heer Van der Duijn Schouten, dat ik daar ook een tijdje voor nodig heb gehad om even bij te komen van de shock die toen plaatsvond – ik dacht in 2010 – met die grote overwinning. Goed, we zitten nu bij de bus en daar bent u blij mee, dus daar ben ik dan ook weer blij mee. De heer Mijnders, uiteraard, het is heel duidelijk: als de raad instemt vanavond met dit plan en ook met de investeringen dan zegt de Raad ook ja tegen de projecten. Die moeten wel onderzocht worden, maar dat geldt voor de Vlietlaan, dat geldt eigenlijk voor al die wegen. Maar we gaan bij al die projecten in gesprek met de omwonenden. Bij die avonden zullen we ook uiteraard de raadsleden uitnodigen, want dat is natuurlijk gewoon ook heel belangrijk. Voorzitter, de heer Mijnders vraagt om snel te handelen, niet te wachten met HOV, of niet te wachten met de fietspaden en met de fietsparkeervoorzieningen. De lijn is wel om als er een halte wordt aangelegd om tegelijkertijd met die halte een fietsparkeren aan te leggen, dus dat is een combi, wat je moet eerst weten waar die halte zit om daarna een fietsparkeren aan te kunnen leggen. Maar het college zal er alles aan doen dat dat op orde is voordat je een HOV hebt. Want als je een HOV hebt met een snelle bus en die afstanden blijven te groot dan moet er een mogelijkheid zijn om er naartoe te kunnen fietsen en zeker ook te kunnen wandelen.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-De Man.

Mevrouw Van Nes-De Man: Dank u, voorzitter. Nu moet ik weer even een eindje terug. Ik hoor de wethouder zeggen: natuurlijk gaan we als dit besluit genomen is met aanwonenden in gesprek. Daar zit nou juist voor ons de crux of hoe je hem noemen wil: dat gebeurt veel meer. Er wordt hier in de raad een besluit genomen, de HOV-visie heeft niet op de raadsagenda gestaan, er is geen voorlopige agenda gestuurd. Hij staat sinds vrijdag op de website. Bewoners wisten niet dat het nu in de raad behandeld wordt, dus er wordt hier een besluit genomen en bewoners komen straks: 'Ja, maar we willen dat helemaal niet, we zien het anders.' En die mogen slechts aangeven of de kleur van het nieuwe asfalt zwart of rood of groen wordt. Dan zegt u weer, want ik heb u dat recent ook horen zeggen: 'Sorry, we hebben in 2020 het besluit genomen, dan had de burger misschien wat beter bij de les moeten zijn.'

De voorzitter: Mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Voorzitter, als ik mij niet vergis is dit stuk gewoon in de commissie behandeld geweest. Het is al wel eventjes geleden, dat was in maart, dus daar hebben onze inwoners gewoon de tijd gehad en alle kans om daar in te spreken of om te luisteren. Ze zijn nu ook welkom digitaal om het debat nu mee te luisteren en ik vraag me af wat mevrouw Van Nes dan nog weer had gewild vanavond, als het dan wel op de agenda had gestaan.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-De Man.

Mevrouw Van Nes-De Man: Wij hadden dit heel graag even naar september getild om ook door alle corona-perikelen te kijken of dat je nog in contact kunt komen met mensen wat zij daarvan vinden. Vooruitlopend op de raad. En dat gebeurt wel meer naar aanleiding van de commissie, naar aanleiding van dingen die in de commissie gezegd zijn, dus dat is op zich niet waterdicht.

De voorzitter: Mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Voorzitter, het is in de commissie behandeld geweest, toen hebben we al de mogelijkheid gehad om op bezoek te gaan bij mensen, om mensen te bevragen. Dat hebben wij ook gedaan, ik neem aan dat mevrouw Van Nes dat destijds ook heeft gedaan. Het zag er even naar uit dat dat ook gewoon in de raad destijds behandeld zou worden. Op het laatste moment is de raad toen gecancelled en kon dat dus niet doorgaan. Ik neem aan dat mevrouw Van Nes toen al gewoon haar huiswerk heeft gedaan. Als ze het toen niet heeft gedaan dan vraag ik me af waarom ze dan nu daarmee komt dat dat niet gebeurd is. Wij hebben er een lange tijd voor gehad in ieder geval.

De voorzitter: Mijnheer Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Voorzitter, ook bij mij dan toch een beetje verbazing. Ik bedoel, mevrouw Van Nes die geeft aan: we behandelen na de commissie. Maar daarmee wordt het een beetje de suggestie gewekt dat dat niet in de commissie behandeld is, terwijl gewoon het reguliere proces is doorlopen.

De voorzitter: Mijnheer Ros.

De heer Ros: Voorzitter, even richting de heer Kooijman via u. Mijnheer Kooijman kan toch niet ontkennen dat er een hele andere werkelijkheid is op dit moment dan in maart of in februari toen we dit in de commissie behandelden? Dus dat er opnieuw naar gekeken moet worden vind ik niet zo heel raar.

De voorzitter: Mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Het gaat me er niet om of de situatie anders is, het gaat mij erom dat er inspraak mogelijk is geweest en dat we gewoon onze inwoners gehoord hebben. Ik heb afgelopen maanden heb ik ook gewoon, ook al was er een coronacrisis, ik praat gewoon met mensen. Soms digitaal en soms kan ik op afstand nog op bezoek. Dus dat is nog steeds mogelijk en dat geldt neem ik aan ook voor alle andere partijen.

De voorzitter: We gaan terug naar wethouder. Wethouder Meij.

De heer Meij: Voorzitter, ik ken mevrouw Van Nes als een gedegen raadslid. We zijn het niet altijd eens. Maar ik moet zeggen: de bijdrage van vanavond wijst op een andere kant. Ik vraag me echt af of u de stukken voldoende gelezen hebt. Donderdag was u er zelf bij toen we dit geagendeerd hebben voor vanavond. Er is inderdaad een commissievergadering geweest. In dat hele participatietraject hebben we drie keer met inwoners gesproken, een straatbarbecue, ik weet het niet allemaal precies meer, we hebben hier op markten gestaan. De burgers hebben alle mogelijkheden gehad, ook schriftelijk, om erop te reageren. Dus het is een heel normaal proces geweest. Het is misschien nu een abnormale tijd, maar het proces na deze raadsvergadering is gewoon helemaal volgens het boekje. Voorzitter, mevrouw Van Nes noemde 'grappen als tidal flow'. Dat geeft niet aan dat ze het dan heel serieus neemt. Dat dingen onduidelijk zijn omdat je het er niet mee eens bent dat vind ik ook niet direct een logische conclusie. Tien, twaalf rotondes moeten weg, mevrouw Van Nes weet blijkbaar veel meer dan dat er in het stuk staat. Dat moet allemaal nog onderzocht worden. Dan gaan we naar de laatste twee fractievoorzitters, de heer Ros. Voorzitter, de heer Ros kwam toch weer aan met de bus die rood werd en dat het dan weinig oplevert. Wat ik inderdaad jammer vind, maar daar is ook al op gereageerd. U noemt het toch – later gaat u het dan anders benoemen – maar buurtboemeltjes. U moet bedenken: op het centrum daar komt inderdaad de 601, maar ook de 144. Dat is geen boemeltje, dat is gewoon een reguliere bus die daar gewoon stopt.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-De Man.

Mevrouw Van Nes-De Man: Dank u, voorzitter. Ik heb even zitten kijken wat 'boemeltje' is. Boemeltje staat gewoon als normaal Nederlands woord voor een bus of een trein die alle haltes aandoet, dus zo denigrerend als die lijkt is hij niet.

De voorzitter: Mijnheer Rijsdijk.

De heer Rijsdijk: Dank u wel, voorzitter. De wethouder focust nu heel erg op het woordgebruik van de heer Ros, op het woord 'boemeltje'. Maar ik vind het eigenlijk veel interessanter wat de wethouder vindt van de opmerking die de heer Ros ook maakte: hoe we gaan voorkomen dat de bus straks achter in die file

aansluit op de A15 of bij de Van Brienoordbrug. Daar zou ik het over willen hebben in plaats van dat we nu de focus op het gebruik van het woord 'boemeltje' leggen. Dat is de wezenlijke vraag. Dank u wel.

De heer Meij: Voorzitter, ik denk dat iedereen precies aanvoelt wat de gevoelswaarde is van boemeltje, dus laten we het daar verder inderdaad maar niet meer over hebben. Want dat werd ook nog even gesteld, die vluchtstrook dat gaat ook niet gebeuren. Het zijn juist allemaal maatregelen waardoor die bus juist niet in die file terechtkomt. Dus die ga ik niet allemaal noemen, die staan allemaal in het stuk. Als je de bus in de file wil laten staan dan ga je dus gewoon niks doen, dan gaat die file echt wel ontstaan op de Populierenlaan, op de Vlietlaan, Verbindingsweg, IJsselmondse Knoop. Daar zijn al die inderdaad dure maatregelen voor nodig, maar in verhouding tot wat ooit een tram had gekost. Nog even als laatste, voorzitter, mevrouw Verdiesen. Mevrouw Verdiesen gaf eigenlijk aan dat in coronatijd zo'n besluit niet moet worden genomen, maar ik heb er in het begin dacht ik al iets over gezegd waarom dat juist nu wel moet. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: We hebben veel tijd gebruikt met deze eerste termijn. De betekent dat we nu nog twee minuten hebben voor een tweede termijn. Dat is geen doen. Ik kijk even in de rondte: is er ergens nog behoefte aan een tweede termijn? Vinden we dat er dingen zijn blijven liggen die alsnog aandacht behoeven? Dan vliegen we uit de tijd. Moeten we daar nog iets over afspreken of vindt u het wel prettig zo, dat iedereen zo'n beetje zijn eigen ding kan doen? Ja, dat vind mijnheer Mijnders heel prettig, maar ik vind dat echt een stuk minder prettig. We hebben ook nog twee moties te bespreken. Er waren bij aanvang mensen die tegen mij zeiden: een uurtje. Daar zei ik al tegen: ik denk het niet. Dat gaat hem nu zeker niet worden. Ik stel voor een tweede termijn van max drie minuten en dan gaan we de wethouder ook even in tijd beperken. Zullen we het zo doen? Fijn, hetzelfde rondje. Mevrouw Kayadoe, drie minuten.

Mevrouw Kayadoe: Ik ga u helpen, ik heb geen tweede termijn nodig.

De voorzitter: Mijnheer Slaa.

De heer Slaa: Dank u wel, voorzitter. Ik zal het ook kort houden. Partij 18PLUS dank de wethouder voor de toezeggingen om zich in te zetten voor de sneldienstvariant van bus 144, de buurtbussen en het stille asfalt op de Vlietlaan. Gezien zijn inzet de afgelopen tijd hebben we geen twijfel dat de wethouder ook hiervoor zorg zal dragen. Over het HOV op zich zetten we vanavond een grote stap in het realiseren van hoogwaardig openbaar vervoer per bus. Voor Partij 18PLUS is dit nog maar het begin van investeren in goed openbaar vervoer per bus in Ridderkerk.

De voorzitter: Mijnheer Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, ik heb net in mijn eerste termijn aangegeven hoe wij erin zitten. Het debat tot op heden heeft voor mij geen aanleiding gegeven om mijn zienswijze op dat punt enigszins te wijzigen en ik heb er verder ook niets meer aan toe te voegen noch aan af te doen, dus daar laat ik het bij.

De voorzitter: Mevrouw Fräser.

Mevrouw Fräser: Dank u wel, voorzitter. Ik hou het ook heel kort. D66 is inderdaad voorstander van openbaar vervoer, daar ben ik mijn bijdrage ook mee begonnen. Het is alleen dat wij nu niet met dit plan kunnen zijn en dat heeft te maken met de onzekerheden, zoals ik net aangaf. Het is gewoon onverstandig. Het is verstandig om te investeren in crisistijd, dat geeft u ook aan, de Keynesiaanse theorie. Maar blind plannen doorzetten van voor de crisis vinden wij gewoon niet verstandig, dus om die reden zullen wij tegen het plan stemmen. Wat ik eerlijk gezegd opvallend vind aan de discussie is dat de wethouder continu een valse tegenstelling in mijn beleving poneert en dat zit hem in het feit dat er wordt gezegd: 'Het valt

wel mee, het is niet zo duur, want de tram was veel duurder geweest.' Dat is niet wat hier voorligt. We praten nu over het voorstel wat nu voorligt en dat gaat niet over een tram of een bus. Dus ik zou u toch willen verzoeken, tenminste, via de voorzitter zou ik willen verzoeken om de discussie daarover zuiver te houden. Dit is wat voorligt en dit is wat u voorstelt en wat werd voorgesteld en de tram is hoeft daar niet in gebenchmarkt te worden continu.

De voorzitter: Mijnheer Rijsdijk.

De heer Rijsdijk: Dank u wel, voorzitter. Dan toch nog even over die paar minuten tijdswinst. In het onderzoeksrapport wordt over de twee en vijf minuten gesproken, mogelijk is er dan in een antwoord gezegd dat het iets langer is. Maar eerlijk gezegd is me dat om het even. Het duurt voor mensen langer om bij een halte te komen, voor veel mensen. Dus al veel van die tijd verdampen en met name de maatregelen, de vrije busbanen buiten Ridderkerk, het vluchtstrookgebruik dat is echt voor de lange termijn. Op de korte termijn zal de bus op de snelweg aansluiten in de file en dan vraag ik me echt af wat er overblijft van die paar minuten tijdswinst. Ik denk niet zo veel. Sterker nog, ik denk dat er misschien zelfs wel op ingeleverd moet worden en daar staan dan wel hele forse investeringen tegenover. Het mag duidelijk zijn dat de Partij van de Arbeid serieuze twijfels heeft of dit voorstel het openbaar vervoer in Ridderkerk voldoende vooruithelpt. Er is sprake van kosten en baten, wat die baten voor de inwoners dan precies zijn, goed openbaar vervoer is toch ook vooral snel openbaar vervoer en betrouwbaar openbaar vervoer. Er gaat niemand voor het openbaar vervoer kiezen omdat er zulke mooie wandelroutes naar de haltes zijn, echt niet, geloof me: ik reis al jaren met het openbaar vervoer. Die willen vooral ergens zo snel mogelijk komen en in die zin vragen we ons dan ook af of er hier sprake is van een verantwoorde besteding van publiek geld. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Kooijman. Nee, we gaan niet meer interrumperen in de tweede termijn.

De heer Kooijman: Dank u wel, voorzitter. Was er al een interruptie op mij nu? Ik was nog niet eens begonnen. Voorzitter, we zijn blij met de reactie van de wethouder ten aanzien van de kosten. Het anticyclisch investeren, dat het veel goedkoper is dan de tram en laat staan een Lightrail. Ik ben het niet eens met D66 op dat punt, dat het een oneerlijke vergelijking is. Er zijn een aantal partijen die wilden graag die investeringen die veel meer geld kosten en dan is het volgens mij nu een veel betere investering en krijg je waar voor je geld. En inderdaad, onjuiste framing van 'maar twee minuten'. We zien hier een wethouder met passie hier echt voor strijden en hij zit goed in de materie, dus wat ons betreft: daar kunnen we echt wel op vertrouwen. Ten aanzien van de bushaltes Rotterdamseweg: u noemt zojuist de provincie en Q-bus. Ik dacht dat de wegbeheerder daar ook een rol in zou spelen, maar evengoed de vraag aan de wethouder of hij bereid is om dit bij de betreffende instantie nogmaals aan te kaarten dan wel eropaan te dringen dat het toch snel gebeurt en dat er goede bushaltes daar komen. Voorzitter, ik heb nog twee vragen richting de Partij van de Arbeid, ik hoop dat u straks wel de gelegenheid wil geven om die vragen te beantwoorden naar de Partij van de Arbeid, als ze daartoe genegen zijn. Ze geven aan namelijk dat geld investeren in het openbaar vervoer echt wel nodig is, maar dat het nu te veel geld is voor een klein beetje reistijdswinst, dat is een samenvatting, als ik het zo mag stellen. Maar stel: de Partij van de Arbeid die krijgt de helft van deze investering die er nu staat. Waar zou u dan dat geld op inzetten? En wat zou dan de beoogde reistijdswinst kunnen zijn? De tweede vraag: u heeft in het verleden herhaaldelijk gevraagd om de busdoorsteek bij de IJsselmondse Knoop. Die vond u zo belangrijk, die moest terugkomen in het plan. Wat zou het terugbrengen van zo'n verbinding mogen kosten en hoeveel reistijdswinst denkt u daarmee te kunnen halen?

De voorzitter: Daar heeft u anderhalve minuut voor.

De heer Rijsdijk: Voorzitter, ik wilde iets zeggen over welke investeringen wij dan hadden gedaan in het openbaar vervoer. Daar zijn we de afgelopen jaren ook wel helder in geweest. Dat zou zich met name gericht hebben op het ondersteunende busnetwerk, omdat ik denk dat heel veel mensen echt wel te spreken zijn over die 146. Als je daar de verbetering wil aanbrengen dan zul je dat toch echt moeten zoeken op die busbanen buiten Rotterdam en dat vluchtstrookgebruik. Want u denkt, mijnheer Kooijman, we zitten regelmatig samen in de bus, dat dat het knelpunt is en dat die bus in Ridderkerk echt wel doorrijdt. We zouden investeren in de ontsluiting van alle wijken, kijken of de hoek vergroot kan worden in plaats van altijd in te zetten op diezelfde verbindingen. Ik heb ook wel eens gepleit voor een rechtstreekse verbinding naar Rotterdam Centraal, daarin stonden we ook niet alleen. Een terecht punt wat u aanstipt over de vrije busbaan die er nu nog is op het einde van de Verbindingsweg langs Van der Valk. Ik had het idee dat die hier in dit huis in de eerste instantie niet op het netvlies stond. Ja, die vrije busbaan, ik heb mij laten vertellen door de wethouder dat het niet mogelijk is om die daar te behouden, in wat voor vorm dan ook. Dat maakt het kostenvraagstuk ook niet relevant. Ik denk wel dat het veel geschied zou hebben, want mijn ervaring is dat ondanks dat die VRI's dan prima schijnen te werken, dat de bus er gewoon langer over doet in combinatie met de stoplichten over de verbindingsweg. Twee tot drie minuten en dat is mijn eigen ervaring. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, keurig binnen de tijd. Mijnheer Ros.

De heer Los: Dank u wel, voorzitter. Ik zal het kort houden. Een mooi betoog van de wethouder. Toen wij in 2009 samen in de raad zaten hadden we dit moment nooit kunnen dromen. Ik wil alleen maar zeggen dat ik er erg blij mee ben. Er is geen enkel systeem te bedenken waar niets aan mankeert en ik denk dat nu we de tram niet willen met z'n allen is dit denk ik het best haalbare. Het kost geld, maar het geeft een enorme duw aan de kwaliteit van het openbaar vervoer. Niet een paar minuten, maar ook een hogere frequentie en zeker een betere betrouwbaarheid. En ook een inkijkje in de verdere toekomst. Als het ooit nog een klein beetje minder zou moeten gaan dan zijn we ook weer bereid om daar geld in te steken, want dat is het meer dan waard. Dus als u nog twijfelt aan mijn steun voor dit voorstel dan hoop ik hiermee de twijfel te hebben weggenomen.

De voorzitter: De heer Mijnders.

De heer Mijnders: Dank u wel, voorzitter. Het CDA twijfelt absoluut niet meer over het standpunt van EvR. Dat is duidelijk, mooi om te horen. Ook vanuit het CDA dank aan de wethouder voor zijn energiek en mooi betoog. Als CDA waren we al enthousiast over dit voorstel. Ik moet eerlijk zeggen dat ik alleen maar enthousiaster ben geworden het afgelopen anderhalf uur. Het is goed om te gaan investeren in het OV Ridderkerk, zeker omdat dat de afgelopen jaren niet is gebeurd. Het is ook tijd dat het gaat gebeuren. Ik heb nog één vraag aan de wethouder: of hij zou willen reageren op mijn vraag rond om de aanpassing van het Van Brienoord, op welke manier hij zijn invloed daarop wil wenden en welke kansen hij ook onder andere ziet voor Ridderkerk. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van Nes-De Man.

Mevrouw Van Nes-De Man: Dank u, voorzitter. Ik wil de wethouder ook bedanken voor zijn gloedvolle betoog, maar op een gegeven moment krijg ik: u ziet het verkeerd, u snapt dit niet, u snap dat niet. Ik denk dat we toch op een andere golfengte zitten, want alles wat er aan kruisingen en rotondes wat daarmee gebeurt daarvan zegt u zelf ook: daar moeten allemaal nieuwe voorstellen voor worden gemaakt. Dus ik vraag me af in hoeverre ik ernaast zit. Zit ik er helemaal naast, dan hoor ik dat wel. Wat ons ook zorgen baart is het feit dat bij het verbreden van de wegen de Vlietlaan, de Burgemeester de Zeeuwstraat, de Populierenlaan, dat dat toch ten koste zal gaan of vrijliggende fietspaden of van het groen. Dat strookt niet in onze beleving met het mobiliteitsplan waar juist ingezet wordt: neem vooral de fiets. Dat strookt ook

niet met de visie op groen die Ridderkerk veel groener en mooier wil maken. Wij missen de samenhang in al deze plannen, dat is ook een reden waarom we ze over de zomer heen hadden willen tillen om eens goed te kijken, beter te kijken of dit allemaal samenvalt en misschien met elkaar er op een andere manier over te praten. Dat is ons niet gegund, dat is duidelijk. Wij hebben ook als Burger op 1 al een paar keer gezegd dat wij zorgen hebben over hoe de financiële positie van de gemeente is. Als we iets meer zicht hebben wat de coronacrisis met ons doet, in dat licht vinden wij deze investering in ieder geval niet gepast dus wij zullen niet instemmen met het voorstel. Maar ik zou ook nog graag even van de wethouder willen horen wat hij nou met de vrije busbaan en met de IJsselmondse Knoop denkt, bedenkt of gedacht heeft, want daar heb ik geen reactie op gehad. Dat was het.

De voorzitter: De heer Ros.

De heer Ros: Dank u wel, voorzitter. Ten eerste heel kort en ook voor de laatste keer hoop ik: over de tramclaim. Ik heb net even het persbericht van het college erbij gepakt. Daarin staat geen woord, maar dan ook geen woord over de nieuwe claim op de ruimte voor een HOV-Lightrail door Ridderkerk. Wat mij betreft is het collegepropaganda op dit punt, dus onvolledig en bewust onvolledig. Voorzitter ...

De voorzitter: Mijnheer Van der Duijn Schouten is heel aanhoudend, die wil toch interrumpen.

Mijnheer Van der Duijn Schouten: Ja voorzitter, misschien dat het de heer Ros dan ontgaan is, maar op het stukje wat nu nog een claim is, dat loopt over de Rotterdamseweg, daar zijn geen ruimte-ontwikkelingen gepland. Over het stuk waar de claim nu is vervallen daar kunnen we nu wat gaan doen met de Huishoudschool, daar kan wat gedaan worden met Driehoek 't Zand, daar kunnen monumentale panden gerestaureerd en opgeknapt worden. Dus daar zijn een hele hoop projecten die jaren stil hebben gelegen die nu weer opgepakt kunnen worden. Het stukje waar u aan refereert daar gebeurt niks, daar was niks gebeurd, daar zal niks gebeuren en daar was ook niks gepland. Dus dan is het toch niet zo raar dat de focus met name ligt op die dingen die nu allemaal weer in gang gezet kunnen worden in plaats van op het stukje Rotterdamseweg waar toch niks zou gebeuren en waar ook niks gepland was?

De voorzitter: Mijnheer Mijnders.

De heer Mijnders: Dank u wel, voorzitter. In de eerste instantie volledig eens met de bijdrage van de heer Van der Duijn Schouten. Als tweede vraag ik me toch af waarom het ene raadslid wel interruptie mag doen en het andere raadslid niet, dat vraag ik me toch sterk af. Dank u.

De voorzitter: Daar heeft u helemaal voorkomen gelijk aan, maar ik kon me even niet op de heer Van der Duijn Schouten die per se wilde. Ja, nee, het mag echt niet. Mijnheer Ros.

De voorzitter: Oh, mijnheer Mijnders. Kom maar.

De heer Mijnders: Dank u wel, voorzitter. Ik weet dat u alle raadsleden gelijkstelt en dat u een voorkeur heeft voor of een liefde voor de heer Van der Duijn Schouten, maar ik hoop dan wel dat u alle raadsleden evenveel kans wil geven op een interruptie.

De voorzitter: Nee, mijnheer Mijnders, dat gaan we niet doen. Dat is ook gewoon niet sympathiek zoals u dat nu doet. Ik begon met te zeggen: u heeft gelijk. Ik had het misschien niet moeten doen, maar de aandrang was wel enorm, dus ik dacht: toe, vooruit maar. Had ik niet moeten doen, ik word meteen afgestraft. Excuus, excuus. Maar u bent mij net zo lief, misschien nog wel liever dan mijnheer Van der Duijn Schouten. Daar ging het u om. Mijnheer Ros.

De voorzitter: Mijnheer Ros.

De heer Ros: Dank u wel, voorzitter. Ik was ook verbaasd dat er geïnterrumped werd, maar is goed. Waar waren we? We hadden gezegd dat de collegepropaganda dus bewust onvolledig was. Voorzitter, in de eerste termijn heb ik u en de raad een duivels dilemma geschetst waar GroenLinks voor staat: nu veel investeren ondanks deze crisis. Investeren in een bus is volgens GroenLinks second best. Geen directe verbinding naar een belangrijk intercystation op korte termijn. Misschien op lange termijn met een Lightrail. Maar investeren in een verschaald busnetwerk in Ridderkerk is wel hard nodig, ondanks dat het niet mijn eerste voorkeur heeft denk ik dat deze investering wel belangrijk is. Daarom zal GroenLinks dit voorstel steunen.

De voorzitter: Mevrouw Verdiesen.

Mevrouw Verdiesen: Dank u wel, voorzitter. Ik heb twee punten, ik zal het kort houden. Er wordt een vergelijking geschetst dat een bus in vergelijking met een tram veel minder duur is. Dat is wat de VVD betreft weer appels met peren vergelijken: het is wel allebei fruit, maar het is toch allebei echt serieus anders. En ten tweede, ik heb ook economie gehad op school, wij kijken naar de kosten en de baten. Wij zien dat er toch wel heel veel kosten worden gemaakt en de baten achterblijven. Langere looproutes, geen zekerheid in tijdswinst, dat is de reden dat wij tegen het voorstel stemmen. Dank u wel.

De voorzitter: Wethouder. Wilt u het zo kort mogelijk houden en wilt u zo weinig mogelijk interrumperen? Maar ik durf het niemand meer te onthouden, want oei, oei, oei.

De heer Meij: Dank voor alle reacties. Uiteraard het meest voor de positieve reacties, maar die anderen sla ik ook wel op. De heer Rijdsdijk, ik hoef er eigenlijk niet veel meer over te zeggen, want het is u om het even of het nou twee of vier minuten is, dus dan denk ik: ja, dan hoef ik het ook niet meer uit te leggen. De heer Kooijman, u heeft gelijk: als het over de Rotterdamseweg gaat, om Q-bus, is natuurlijk het waterschap de wegbeheerder, dus daar moet dan inderdaad ook mee gesproken worden. Want dat is de partij die daar inderdaad in charge is. De heer Mijnders, excuus, ik ben inderdaad de Van Brienoord vergeten. De Brienoord wordt inderdaad in 2025 vervangen in deels... ik weet niet of Ridderkerk in de projectgroep terechtkomt. Ik vond het wel bijzonder dat – ik geloof dat het dinsdag, woensdag bekend werd – maar dat maandag er toch iemand van Rijkswaterstaat de moeite nam om de aanliggende gemeentes te bellen. Dus ik werd gebeld zodat ik niet verrast zou worden een dag later door het persbericht. Ik ga zeker mijn best doen om de fietsvoorziening op die nieuwe Brienoord gewoon onder de aandacht te brengen en ook de gevolgen voor Ridderkerk goed in beeld te krijgen. Dat kan te maken hebben met de hele toerit naar de Brienoord, met de vlakverdeling, de afslag bij Barendrecht. Maar daar is ook bij Rijkswaterstaat aandacht voor, maar ik ga dat ook zeker aankarten. Naar mevrouw Van Nes, wat er ook aan verbeteringen gaat plaatsvinden qua infra voor de bus: het gaat niet ten koste van fietspaden. Het punt is, als je daar misschien een vrije busbaan gaat aanleggen, dat je het hele wegvlak wat moet aanpassen. Maar natuurlijk blijven als er fietspaden liggen – die zijn ook hartstikke noodzakelijk – die gaan echt niet ten koste van fietspaden en ook niet ten koste van groen. Dan de vrije busbaan op de IJsselmondse Knoop. Daar kan ik heel duidelijk over zijn: die zit niet in de plannen. Ik ben heel blij dat de heer Ros ondanks al zijn mitsen en maren en zijn bezwaren toch uiteindelijk zijn OV-hart laat spreken en voor dit plan stemt. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Komen we tot stemming, hè? Zo doen we dat allemaal altijd. Zijn er stemverklaringen? De meeste stemverklaringen zijn denk ik al een beetje gegeven. Mag ik de voor-handen zien? Ik ga ze noemen. SGP één? Wat zeg je? Nu wel. Daar heeft u op zich wel gelijk in, maar dan wordt het te ingewikkeld, dan kunnen we het niet meer volgen. Omdat we nu in een andere samenstelling zitten. Dus graag ieder individueel lid wat voor deze variantenstudie wil stemmen, graag uw handen omhoog. Mijnheer Van der Duijn Schouten, mijnheer Kardol. SGP: twee. Partij 18PLUS: drie. ChristenUnie: één. Echt voor Ridderkerk: één. CDA: twee. En GroenLinks: één. Dit voorstel is aangenomen. Ik kijk even om mij

heen. Ik schors de vergadering voor een kwartier en houdt u graag de coronaregels in acht, de leiding ligt in handen van de griffier.

Schorsing

De voorzitter: Hoorde u dat? Dat was een heel voorzichtig tingeltje. Dat komt omdat niet onze griffier het doet, maar onze persvoorlichter. Die is wat bedeesder.

18. Motie Pilot blauwe parkeerzone op de betaalde straatparkeerplaatsen in het centrum

De voorzitter: Wij gaan het met u hebben over de motie van om te beginnen die van de raadsleden mevrouw Van Nes-De Man van Burger op 1 en mijnheer Rijdsijk van de Partij van de Arbeid en mevrouw Kayadoe van Leefbaar Ridderkerk. Dan doe ik even de samenvatting. Onderwerp is het houden van een pilot blauwe parkeerzone op de betaalde straatparkeerplaatsen in het centrum. Het college wordt verzocht voor de raadsvergadering in september een voorstel te doen aan de raad, dat is de samenvatting. De eerste ondertekenaar is mevrouw Van Nes-De Man van de Burger op 1 en die krijgt dan ook het woord om de motie bij ons te introduceren. Dan gaan we eens kijken wie er allemaal gebruik willen maken van een eerste termijn. Mevrouw Van Nes-De Man.

Mevrouw Van Nes-De Man: Dank u, voorzitter. Motie 'blauwe zone parkeren' is gemaakt door Burger op 1, Partij van de Arbeid en Leefbaar Ridderkerk. Winkeliers van het Winkelhart Ridderkerk verzameld in de BIZ hebben een brandbrief gestuurd aan de raad van de gemeente Ridderkerk en ook iets hierover in De Combinatie geschreven. Na de muisstille weken moeten de winkelstraten weer tot leven worden gebracht en dat is een hele opgave in die anderhalve metermaatschappij. Om de consumenten zo goed mogelijk te bedienen en het voor hen zo aantrekkelijk mogelijk te maken hebben zij de vraag gesteld om het betaald straatparkeren om te zetten in parkeren in een blauwe zone. We praten al jaren over deze transformatie en omdat we al een aantal jaren de leegstand van de winkels zien toenemen. Het Winkelhart heeft altijd een regiofunctie vervuld, laten we die koesteren en met elkaar deze vraag van ondernemers ondersteunen door allemaal in te stemmen met onze motie voor de proef om betaald parkeren om te zetten in blauwe zoneparkeren. Dit past ook erg goed in de brandacties die door het college al eerder zijn genomen, de ondernemers deze crisis door te helpen en dan ben ik heel benieuwd wat de wethouder van deze motie vindt. Maar dat komt. Voor zover even mijn toelichting.

De voorzitter: Wie van u wil het woord over deze motie? Volgens mij begon ik daarnet met mevrouw Kayadoe. Mevrouw Verdiesen. Mijnheer Ros. Mijnheer Los. Mijnheer Kooijman. Mijnheer Stip. Mijnheer Rijdsijk. Mevrouw Verdiesen van de VVD, gaat uw gang.

Mevrouw Verdiesen: Dank u wel, voorzitter. Ik heb een vraag aan mevrouw Van Nes-De Man. Is het ook mogelijk om de pilot langer dan een half jaar te laten duren, bijvoorbeeld een jaar?

De voorzitter: Mijnheer Ros, GroenLinks.

De heer Ros: Voorzitter. GroenLinks is een voorstander van investeren in fiets- en wandelinfrastructuur en – zoals u vanavond gezien heeft – in het OV. GroenLinks is er voorstander van om het autogebruik juist te verminderen. Daarbij past een blauwe zone niet. Dank u wel. Wij zullen dus niet instemmen met de motie.

De voorzitter: Mijnheer Los, Echt voor Ridderkerk.

De heer Los: Voorzitter, het is goed bedoeld, maar het is een beetje gecompliceerder dan alleen parkeerschijven enzovoort, er zit nog veel meer aan vast. We hebben daar veel ervaring mee in het verleden, lukt allemaal niet en daarom zullen wij deze motie ook niet steunen.

De voorzitter: Mijnheer Kooijman, ChristenUnie.

De heer Kooijman: Voorzitter, kennelijk is het toch van belang om zaken rond het mobiliteitsplan en Ontwikkelperspectief Centrum nog stellen te behandelen dan de komende maand. Wat ons betreft is dat prima, dus hier onze reactie en daar kan ik kort over zijn: we zijn nog steeds van mening dat vrij parkeren geen oplossing is voor specifiek het centrum van Ridderkerk. Vooral ook vanwege de aanwezigheid van drie parkeergarages. Iedere keer komt er een motie waarin wel de lusten worden beschreven, maar voor de lasten geen oplossing wordt geboden. Zolang Burger op 1 als Partij van de Arbeid of een andere partij geen oplossing aandraagt voor deze parkeergarages kunnen we dergelijke moties niet steunen. Dus alstublieft, kom nu eens met een compleet verhaal.

De voorzitter: Mijnheer Stip, Partij 18PLUS.

De heer Stip: Voorzitter, Partij 18PLUS heeft aan Burger op 1 aangeboden om mee te denken over de motie. Echter hebben wij aangegeven dat er een motie pas bij de behandeling van het Ontwikkelperspectief Centrum ingediend moet worden. Helaas is daar niet voor gekozen. Wat Partij 18PLUS betreft een gemiste kans, omdat we hem nu – zonder op de inhoud in te gaan – niet zullen steunen. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Rijsdijk, Partij van de Arbeid.

De heer Rijsdijk: Dank u wel, voorzitter. Mevrouw Van Nes heeft het op zich prima verwoord. Ik wil daar nog op aanvullen dat de nood nu hoog is bij winkeliers en dat er ook wel iets moet gebeuren. Corona heeft iedereen hard geraakt en wij denken dat een proef met een blauwe zone eraan bij kan dragen om de loop naar het winkelcentrum of in dit geval met het rijtuig naar het winkelcentrum om dat te vergroten. De winkeliers zijn er eensgezind over. Dit is misschien wel het moment om die effecten van de blauwe zone te onderzoeken, kijken wat daar de voordelen van zijn en winkeliers te helpen om geld te verdienen. De heer Kooijman die zegt: kom nu eens met een compleet verhaal en hoe gaat het dan met de parkeergarages? Mensen kunnen nog steeds parkeren in de parkeergarages. De tarieven in de parkeergarages zijn ook niet gelijk, de garage die mede in eigendom is van de gemeente is bijvoorbeeld ook een stuk goedkoper qua parkeren dan wat ik dan maar even noem de commerciële garages. Dat verband zie ik eerlijk gezegd niet. Bovendien wordt in die blauwe zone ook het parkeren gereguleerd en kunnen mensen die langer boodschappen willen doen nog altijd gebruik maken van de parkeergarages als er op het gratis parkeren geen plaats is. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Voorzitter, de heer Rijsdijk geeft aan dat hij daar geen verband ziet, maar ik bedoel, de heer Rijsdijk zal toch ook onderschrijven dat als het parkeren in het centrum straks gratis is, dat dan de keuze van de mensen niet meer zal zijn om in de parkeergarages te gaan staan? Ik bedoel, ik vind het een beetje raar om nu te suggereren dat er helemaal geen verband is. Ik denk dat dat er wel degelijk is en ik vraag me ook af of de initiatiefnemers ook contact hebben gehad met de exploitanten van de garages om te vragen wat die van dit voorstel vinden of hoe die er tegenaan kijken.

De voorzitter: Mijnheer Rijsdijk.

De heer Rijsdijk: Dank u wel, voorzitter. Ik zie parkeren in de blauwe zone voor de mensen die snel boodschappen willen doen, die kunnen daar bijvoorbeeld twee of drie uur gebruik van maken. De mensen die langer willen blijven en er is geen plek op het gratis parkeren, die kunnen gebruik maken van de garages. Ik vind op een gegeven moment ook, hier wordt al langer over gesproken: waar een wil is, is een

weg. Er zijn altijd bezwaren op te werpen. Winkeliers zijn enorm hard geraakt, zijn eensgezind. Laten we ze helpen met het verdienen van geld door meer mensen naar het winkelcentrum te krijgen.

De voorzitter: Mijnheer Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Dank u wel, voorzitter. Ik hoop dat de heer Rijsdijk nog maar eens terugluistert naar wat hij zegt, wat hij zegt nu: als mensen snel boodschappen willen doen in twee à drie uur. Ik weet niet wie de kans ziet om zijn boodschappen drie uur te rekken, maar dat is denk ik een topprestatie, want zelfs mijn vrouw is altijd in een uur terug en dat is altijd een hele hoop.

De voorzitter: Mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Een vraag even in de Partij van de Arbeid en misschien ook wel richting de Burger op 1. Participatie is ontzettend belangrijk noemt u en u vindt altijd dat het college goed moet luisteren naar de inwoners. Nu specifiek dient u een voorstel in waarvan u weet dat dat in beginsel slecht kan zijn voor een aantal ondernemers en ik begrijp uit de ontwijking van de beantwoording dat u dus nog niet met de garage-exploitanten heeft gesproken over: wat vinden hun ervan en met welke oplossing kunnen we u toch tevreden houden? Dus heeft u gesproken met die garagehouders of heeft u dat nog niet gedaan en alleen naar de andere kant gekeken van de medaille?

De voorzitter: Geen behoefte aan een antwoord. Dat brengt ons bij de wethouder. Wethouder Meij.

De heer Meij: Voorzitter, een paar antwoorden. Er is recent een pilot gestart: blauwe zone op Dillenburgplein in Slikkerveer. Die willen we gewoon afwachten, wat daar gebeurt, wat de consequenties zijn, hoe dat uitpakt. Gecombineerd met ervaring in het land als betaald parkeren omgezet wordt naar blauwe zone, dat willen we afwachten, we stellen ons zo voor dat het eerste kwartaal van 2021 wij daar dan met een reactie op komen. Het tweede antwoord dat ik geven wil is inderdaad: dat gaat over geld. We kunnen er zeker van zijn dat de particuliere parkeergarage een claim bij het college gaat indienen over gederfde inkomsten, dat geldt trouwens ook voor de inkomsten van de gemeente zelf voor hun eigen parkeergarage, daar gaat het ook om veel geld. We gaan volgende week praten over het Ontwikkelperspectief Centrum. Dat gaat juist helemaal om dat centrum weer heel aantrekkelijk te maken, dus er zijn voldoende initiatieven om ook die ondernemers te helpen. We ontraden deze motie.

De voorzitter: Is er behoefte aan een tweede termijn? Mevrouw Van Nes-De Man.

Mevrouw Van Nes-De Man: Ik had helemaal nog niet gereageerd, want ik wou even tegen mijnheer Kooijman zeggen dat het op een gegeven moment ook niet aan de makers van een motie is om een stuk beleid te maken om te kijken hoe dat parkeergarages hiermee omgaan. Je zou kunnen zeggen: parkeergarages, kijk of je creatief met je ruimte om kan gaan en kijk wat je daar vanuit iets met de sportscholen, sport of weet ik wat erin zou kunnen doen, maar dat is een heel ander verhaal.

De voorzitter: Mijnheer Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Ja voorzitter, nou wordt het toch helemaal mooi. Mevrouw Van Nes komt hier met een motie en vervolgens zegt ze: het is niet aan mij om beleid te maken. Ik bedoel, volgens mij met deze motie getracht het beleid te maken en te sturen, maar als het dan op de vraag aan komt dan is mevrouw Van Nes niet thuis. Dat gaat toch niet? Ik bedoel, als je geen beleid wil maken moet je ook geen motie indienen.

De voorzitter: Mijnheer Kooijman.

De heer Kooijman: Ja, en als je dan een motie indient dan moet die compleet zijn en dan moet je alle kanten van de medaille wel hebben bekeken en niet alleen de eenvoudige kanten benaderen.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-De Man.

Mevrouw Van Nes-De Man: Ik denk dat het een beetje een onhandige woordkeuze is geweest. Ik heb nog wel een vraag aan mijnheer Stip. U geeft aan: we waren aanvankelijk enthousiast. Dat weet ik natuurlijk. Vervolgens zegt u: we hadden graag gezien dat hij bij het Ontwikkelperspectief Centrum ingediend zou worden. Waarom zou u hem dan nu niet kunnen steunen en kunt u hem dan wel steunen? Graag toelichting.

De heer Stip: Omdat wij hem verder niet besproken hebben binnen onze fractie.

Mevrouw Van Nes-De Man: Maar de motie was toch royaal op tijd ingediend? In ieder geval de opzet van de motie was royaal op tijd bekend. Maar goed, u gaat hem niet steunen, dus het heeft toch geen zin om daarop door te gaan. Gaat u hem wel steunen als hij na het Ontwikkelperspectief gaat?

De heer Stip: Zoals aangegeven denken wij dan graag mee en dan zullen wij hem binnen de fractie bespreken.

De voorzitter: Is er nog behoefte aan een rondje of kunnen we de motie in stemming brengen? Is alles gezegd wat we wilden zeggen? Mevrouw Van Nes-De Man.

Mevrouw Van Nes-De Man: Dank u. De motie is ingediend en mijnheer Rijsdijk heeft het ook al uitgebreid toegelicht. Op nadrukkelijk verzoek van de winkeliers en het is niet zo gauw dat je blind vaart op wat winkeliers nadrukkelijk willen. Het water staat hen tot de lippen, er is een surseance van betaling aangevraagd door een grotere kledingzaak in de Ridderhof. Dat heeft ons ertoe bewogen om deze motie te maken. We willen er alles aan doen dat hij het haalt. Ik denk dat we hem beter terug kunnen halen en dan kijken of dat we Partij 18PLUS mee kunnen krijgen in onze motie om hem dan in te dienen bij het Ontwikkelperspectief van het centrum. Wij vinden het ongelooflijk belangrijk dat hij het zou halen, het liefst zo breed mogelijk, maar ik ben bang dat hij het zo niet redt.

De voorzitter: U trekt hem in? Motie nummer ... Weet ik niet. In ieder geval, agendapunt 18 is ingetrokken. Dat brengt ons bij de volgende motie.

19. Motie Tijdelijke zondagsopenstelling winkels vanwege de coronamaatregelen

De voorzitter: Dat is de motie van de raadsleden mevrouw Verdiesen van de VVD en mijnheer Ros van GroenLinks inzake tijdelijke zondagsopenstelling. Ik lees ook hier de samenvatting voor. Onderwerp is de tijdelijke zondagsopenstelling van winkels vanwege de coronamaatregelen. Het college wordt gevraagd de raad een verordening voor te leggen die dat mogelijk maakt zodat de raad hierover op 7 juli aanstaande een beslissing kan nemen. Mevrouw Verdiesen, u heeft het woord.

Mevrouw Verdiesen: Dank u wel. De coronacrisis heeft de afgelopen maanden een grote impact op veel aspecten van ons leven gehad. Door gewijzigde omstandigheden zoals deze crisis kan het nodig zijn om een bepaalde koers of standpunt te wijzigen. Vasthouden aan een collegeakkoord kan dan nadelig zijn voor inwoners en ondernemers. Gelukkig zijn er door het college maatregelen genomen om hen te ondersteunen. Ondanks die steun hebben veel ondernemers het nog steeds erg moeilijk, elk steuntje in de rug kan een aantal ondernemers helpen hun omzet te verhogen en het hoofd boven water te houden. De omliggende gemeentes hebben reeds een zondagsopening en daardoor vloeit de omzet op zondag voor Ridderkerkse ondernemers weg. Daarnaast is het in de winkelstraten en bijvoorbeeld supermarkten op

bepaalde momenten echt druk. Hierdoor is het lastig om anderhalve meter afstand te houden van elkaar. De extra openingstijden kunnen helpen de klantenstroom te spreiden en de anderhalve meterregel goed uit te voeren. Onder andere om deze redenen pleiten wij voor een tijdelijke zondagsopenstelling voor winkels tot 31 december 2020. De winkelopstelling op zondag staat het iedereen nog steeds vrij om de zondag als rustdag te gebruiken. Wij willen echter iedereen zelf laten bepalen of ze daar wel of geen gebruik van maken. Geef ondernemers de ruimte om te ondernemen, laat hun zelf hun eigen afweging maken of ze op zondag open willen gaan. Met deze motie willen wij hen die mogelijkheid geven. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Wie van u wenst het woord? Mijnheer Ros. Mijnheer Mijnders. Mijnheer Los. Mijnheer Kooijman. Mevrouw Van Nes-De Man. Mijnheer Rijdsdijk. Mevrouw Fräser. Mijnheer Van der Duijn Schouten. Mevrouw Kayadoe. Mijnheer Stip. Dat is het, hè? Mijnheer Ros, GroenLinks.

De heer Ros: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, ik woon in het Winkelhart hier en ik zie het eigenlijk steeds drukker worden. In supermarkten merk je vooral dat het op zaterdag erg druk wordt en ik schrok daar eigenlijk ook wel erg van. Veiligheid in de anderhalve metermaatschappij is essentieel. Voorzitter, met deze motie verplichten we geen enkele ondernemer mee te doen. Mevrouw Verdiesen en ik hebben een rondje gemaakt en een aantal ondernemers gesproken en we hebben met een aantal BIZ'en contact gehad. We willen ondernemers een kans geven om als ze dat willen op zondag open te gaan. We willen u graag een voorbeeldje geven. Op het Dillenburgplein zitten een aantal geweldige ondernemers, geweldige Ridderkerkse ondernemers. Zij hebben bijvoorbeeld nu Hemelvaart aangegrepen om een speciale uitverkoopdag te houden. Dat was volgens hun eigen zeggen erg succesvol. Zoiets zou dus ook op bepaalde zondagen mogelijk zijn, dus dan geef je die ondernemers de mogelijkheid om iets extra's te doen. Dus het gaat me niet om het verplichten, het gaat me om de mogelijkheid tot en ik denk dat dat een steuntje in de rug is die diverse Ridderkerkse ondernemers en de supermarkten goed kunnen gebruiken en die de veiligheid ten goede komt. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Mijnders, CDA.

De heer Mijnders: Dank u wel, voorzitter. Opnieuw ligt er een motie voor rondom het wel of niet behouden van de zondagsrust. Het is een onderwerp dat duidelijk de verschillen laat zien tussen de fracties in deze raad. Wat het CDA betreft mag het duidelijk zijn dat wij een voorstander zijn van het behoud van de zondagsrust. Hierover moet wel gezegd worden dat het CDA een brede volkspartij is waarbij om verschillende redenen het CDA Ridderkerk de zondagsrust wil behouden. Wanneer ik bijvoorbeeld naar mezelf kijk is hetgeen wat de Bijbel mij leert de grondslag waarom ik voor behoud van de zondagsrust ben. Voor anderen is het juist de onderbreking van de week en de 24-uurseconomie, de reden om voor een rustige dag te zijn. U las het ook in de krant de afgelopen week. Eén dag in de week dat de betreffende mijnheer rustig op zijn balkon kan zitten. Een ander perspectief is bijvoorbeeld ook dat het een dag is wat ruimte biedt voor het afleggen van bezoek aan familie, sportactiviteiten, bezoek aan de natuur of vrijwilligerswerk. Vanuit deze christendemocratische gedachte willen we daarom graag de zondagsrust in Ridderkerk behouden, omdat wij denken dat dit het beste is voor Ridderkerk. Daarom zullen wij tegen de voorliggende motie stemmen. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Los, Echt voor Ridderkerk.

De heer Los: Voorzitter, de zondagsrust is voor ons ook belangrijk. Bovendien hebben wij in de coalitie afgesproken dat we de zondagsluiting zouden respecteren en daar willen we ons ook aan houden. Bovendien is het ook nog zo: als je een drukke plek creëert creëer je ook risico's. Dus alles bij elkaar vinden wij het gewoon geen goed idee om die zondagsluiting op te heffen. Bovendien denk ik dat het de ondernemers niet gaat helpen. Ik ben zelf ondernemer geweest en ik ben het eigenlijk nog steeds en ik

denk niet dat het enig soelaas zou bieden in de problemen waar de ondernemers op dit moment in zitten. Dus daarom gaan wij deze motie niet steunen.

De voorzitter: Mijnheer Kooijman, ChristenUnie.

De heer Kooijman: Voorzitter, dat de ChristenUnie geen voorstander is van een zondagsopening dat zal voor niemand een verrassing zijn. Maar nu doet zich een bijzondere situatie voor, aldus de indieners van deze motie. Het is nodig om de drukte te spreiden in het kader van de anderhalve metersamenleving en daarom zouden de winkels ook op zondag open moeten kunnen. Voorzitter, diverse ondernemers hebben het op dit moment erg zwaar en die moeten we steunen. Maar doen we dat wanneer we de winkels ook op zondag openlaten? Absoluut niet. Mogelijk wel de supermarktketens, maar gaat dat ten koste van de kleine ondernemer wanneer hij zijn winkel niet opendoet? De groenteboer, de bakker en de slager. Maar natuurlijk, die ondernemer kan er ook voor kiezen om zijn winkel zeven dagen open te houden. Hoe verdient deze ondernemer dan de extra personeelskosten terug? Door meer klanten te trekken? Maar dat was toch juist niet de bedoeling? Het ging toch om spreiding? Dus wel extra kosten, geen extra opbrengsten bij deze motie. Nee voorzitter, dit is opnieuw – en ook in deze bijzondere omstandigheid – een slecht voorstel. De ChristenUnie gunt ook iedere ondernemer een dag rust en een moment om de afgelopen week te beschouwen en weer op te laden voor de komende zes dagen. Maar hoe dan om te gaan met de drukte waarover in de motie wordt gerept? Voorzitter, wij zien genoeg mogelijkheden. Zaterdagochtend is het echt nog niet druk en ook op de vrijdagavond is het heel rustig. We roepen hierbij onze inwoners op om vooral ook in deze tijd onze lokale ondernemers te steunen. Daar hebben we zes dagen in de week de mogelijkheid toe. Dat hoeft toch niet af te hangen van een zaterdagmiddag of zelfs een zondag?

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-De Man, Burger op 1.

Mevrouw Van Nes-De Man: Dank u, voorzitter. De motie zondagsopening. Wij begrijpen de insteek en stimuleren graag onze ondernemers in deze moeilijke tijden, maar wij zijn tegen de zondagsopening en wij hadden dat ook in ons verkiezingsprogramma staan. Dus met een beetje spijt ga ik toch niet instemmen met de motie.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Rijsdijk, Partij van de Arbeid.

De heer Rijsdijk: Dank u wel, voorzitter. Die zondagsrust of zondagsopenstelling is een onderwerp waar binnen onze partij verschillend over wordt gedacht en binnen onze fractie ook. Ik zit hier vanavond alleen en ik ondersteun wel de gedachte van de heer Ros en mevrouw Verdiesen: ondernemers hebben het bijzonder lastig en op het moment dat in omringende gemeenten de winkels wel open zijn, mensen die daar naartoe gaan zouden hun geld in Ridderkerk ook uit kunnen geven, dat kan ondernemers natuurlijk wel helpen. Niet voor altijd en alleen voor nu gekoppeld aan corona is dat iets waar ik me wel in kan vinden. Mogelijk als ik hier met een complete fractie had gezeten dat we dan verdeeld hadden gestemd, maar ik stem er vanavond mee in. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Fräser, D66.

Mevrouw Fräser: Dank u, voorzitter. D66 is een groot voorstander van vrije keuze. Ieder heeft het recht om zijn dag en zijn week en zijn uren op zijn eigen manier naar eigen inzicht in te vullen. Dat geldt wat ons betreft ook op zondag. Ik zie dan ook in de motie principieel kan ik voor een belangrijk gedeelte de motie dus ook volgen. Aan de andere kant merk ik dat ik er wat principiëler en wat fundamenteeler in zit dan de indieners van de motie. Ik zou zeggen: waarom die beperking in tijd? Waarom tot 31 december, waarom niet gewoon ten principale ook zondagsopenstelling? Want volgens mij gaat het ook om het principe

uiteindelijk, dus dat is de vraag die ik aan de indieners van de motie heb. Ik vind hem eigenlijk op dit moment niet ver genoeg gaan, dat is mijn visie.

De voorzitter: Mijnheer Ros.

De heer Ros: Dank u, voorzitter. Ik had een vraag gesteld aan de indieners van de motie.

De voorzitter: Ja, maar ik kom automatisch weer bij de indieners na het rondje. Misschien zijn er nog wel meer vragen, dus onthoudt u even de vraag nog. Mijnheer Van der Duijn Schouten.

Mijnheer Van der Duijn Schouten: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, een aantal sprekers die benoemen vanavond de vrije keuze, alleen dat klinkt natuurlijk allemaal fantastisch, maar de praktijk laat zien dat die vrije keuze er nou juist niet is. Ik bedoel, als de Albert Heijn hier open gaat dan dwing je feitelijk de kleine ondernemer in de versmarkt om dat ook te doen, omdat hij anders gewoon een stukje omzet kwijtraakt. Een aantal mensen werken bij supermarkten en die hebben daar ooit eens een contract moeten tekenen dat ze ook op zondag zouden werken en dat betekent dat dat nu kon, want je wist dat de winkel hier op zondag niet opengingen, maar als dat straks wel gaat dan hebben we ook die mensen feitelijk geen keuze meer.

De voorzitter: Mijnheer Ros.

De heer Ros: Voorzitter, als ik een vraag mag stellen aan de heer Van der Duijn Schouten. Wat is dan het verschil tussen bijvoorbeeld de zondagen en de feestdagen zoals Hemelvaartsdag, Pasen, Pinksteren en Koningsdag, waarop dus een aantal supermarkten wel opengaan en sommige ondernemers niet?

Mijnheer Van der Duijn Schouten: Ik weet niet of de heer Ros het verschil echt niet weet, maar wat je ziet is dat dan met Koningsdag een aantal supermarkten een beperkt aantal uurtjes opengaan, maar de rest van de winkeliers gewoon en masse besluiten om dicht te blijven. Pasen valt volgens mij meestal ook op zondag, eerste Paasdag althans en daar hebben we afspraken over. Ook daar zie je dat juist die kleine ondernemers, die waarderen het en die kiezen er geen van allen voor om die tweede Paasdag wel open te gaan, alleen die grote supermarkten. Wat ik daarnet al zei: personeel, ook als ze niet contractueel gedwongen worden, dat zie je toch – dat hebben we in den lande continu gezien – op het moment dat het beleid verandert en mensen daarin niet mee willen gaan dan worden promotiekansen worden beperkt, nieuwe contracten worden mensen gedwongen wel. Dus de geschetste keuzevrijheid die men doet voorkomen of die er is die is er gewoon in veel mindere mate. Dat alles natuurlijk los van het ...

De voorzitter: Ho, ho, dat is een nieuwe zin. Mevrouw Fräser.

Mevrouw Fräser: Dank u, voorzitter. In de reactie van de heer Van der Duijn Schouten merk ik toch dat er een veronderstelling is dat men dat niet wil, op zondag werken. Er zullen ook zat studenten, mensen zijn die op zondag wel juist willen werken, waarvoor het juist een goede mogelijkheid is om wat extra's bij te verdienen. Dus er zullen mensen zijn die dat niet uitkomt, dat geef ik zonder meer toe, maar er zijn juist ook mensen waar dat juist wel heel goed voor uitkomt. Laten we dit nu juist de maatschappij zelf laten oplossen door het gewoon open te stellen.

Mijnheer Van der Duijn Schouten: Dat is een prachtige afspiegeling van hoe het in de praktijk niet werkt, want voor de mensen die het willen is het allemaal geen probleem, maar juist de mensen die niet willen, de ondernemers die niet willen die komen onder druk te staan. Ik kon mij heel goed vinden ook in de reactie van de heer Mijnders, dat is natuurlijk ook een principiële standpunt. Afgelopen week werd mij door iemand van de VVD-fractie al toegefluiserd: verwachten jullie inderdaad ook niet dat je instemt? Nee, dat zullen we ook niet doen. Overigens, misschien heeft een enkeling het gelezen, maar ik had een

column geschreven in De Combinatie en daar kreeg ik dus van de week een reactie op van iemand die begon met mij mee te delen dat hij overtuigd atheïst is, zich dus absoluut niet kan vinden in het Bijbelse argument, maar zich wel honderd procent kan vinden in de inhoud van de column. Nou krijg ik nooit reacties op de column, dus ik vond het wel stoer dat er eindelijk een keer iemand reageerde, maar het geeft maar aan dat het niet alleen de principiële afwegingen, maar dat er ook tal van andere afwegingen zijn die maken dat mensen dit niet willen.

De voorzitter: Mijnheer Ros.

De heer Ros: Dank u wel, voorzitter. Misschien dat mijnheer Van der Duijn Schouten mij kan uitleggen, want ik snap het misschien niet, wat precies het verschil is dan principieel gezien tussen Hemelvaartsdag bijvoorbeeld, waar winkeliers wel opengaan, en bijvoorbeeld de zondag voor kerst waar ze dan niet opengaan.

Mijnheer Van der Duijn Schouten: Wat mij betreft zouden de winkels op Hemelvaartsdag ook gewoon dicht kunnen blijven, hoor. Ik gun die ondernemers ook juist op die Hemelvaartsdag gewoon hun vrije dag. Daar hebben we hier met elkaar geen afspraken over gemaakt, maar wat mij betreft, mijnheer Ros, zouden de christelijke feestdagen hetzelfde regime mogen kennen als dat de zondagen dat in Ridderkerk. Ik gun iedereen dat van harte. Voorzitter, wat dan nog overblijft is op zich vanavond wel bijzonder, want eerst moeten we blauwe zones in gaan voeren, want er komt bijna niemand meer in het dorp en vervolgens moeten op zondag de winkels open, omdat het zo vreselijk druk is. Nou, het gaat ook wel alle kanten op vanavond. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Kayadoe, Leefbaar Ridderkerk.

Mevrouw Kayadoe: Dank u wel, voorzitter. Leefbaar Ridderkerk heeft het er uitgebreid met elkaar over gehad. Ook bij Leefbaar Ridderkerk waren de meningen niet eensluidend, maar we zijn wel tot een eensluidende conclusie uiteindelijk gekomen. Waar voor velen de zondag een rustdag is, is er ook voor heel veel winkeliers – en met name de eenpitters en daar heb ik grote bewondering voor – is het een dag dat ze de administratie doen. Als die dag wegvalt omdat ze open moeten gaan, ook al zou het een vrijwillige keuze kunnen zijn, als de rest om je heen opengaat dan moet je ook wel, dan moeten ze de administratie ergens in de nachtelijke uren gaan doen. Ook wij hadden het in ons verkiezingsprogramma staan dat wij tegen de zondagsopening zijn, dus wij houden daaraan vast. Wij zullen niet meestemmen met deze motie.

De voorzitter: U zult niet voor stemmen, maar u stemt wel mee. Ja. Dat hoeft niet. Mijnheer Stip, Partij 18PLUS.

De heer Stip: Dank u wel, voorzitter. Partij 18PLUS vindt dat ondernemers zelf moeten bepalen op welke dag zij open willen zijn, maar we hebben in de coalitie de volgende afspraak gemaakt: wij zullen in deze raadsperiode geen voorstellen doen voor wijziging van de zondagopenstelling van de winkels. Afspraak is afspraak, dus daarom zullen we de motie niet steunen.

De voorzitter: Mijnheer Ros.

De heer Ros: Voorzitter, wel teleurstellend dat 18PLUS niet meegaat, zeker omdat het een tijdelijke proef is en omdat het een hele bijzondere situatie is waarin we tijdelijk dus vragen om wat meer ruimte te geven om ook de veiligheid te verbeteren, vooral in de supermarkten.

De voorzitter: Mijnheer Van der Duijn Schouten.

Mijnheer Van der Duijn Schouten: Dank u wel, voorzitter. Het punt is natuurlijk wel dat voor de heer Ros er altijd wel een hele bijzondere situatie te bedenken is om dit weer eens een keer op de agenda te plaatsen. Twee jaar terug was het een hele bijzondere situatie dat er niks over in het collegeprogramma stond. Dus laten we helder zijn: de heer Ros die zoekt de argumenten erbij om het ding waar hij voor staat – en dat is zijn goed recht – maar weer eens op de agenda te plaatsen. Maar er is altijd wel weer een andere bijzondere situatie te bedenken.

De voorzitter: Als die komt. Ik wou even naar de wethouder van Economische Zaken, denk ik. Wethouder Van Os.

De heer Van Os: Ja voorzitter, anders had ik ook thuis kunnen blijven en ik heb me helemaal opgedirkt voor vanavond. Voorzitter, de raad en u zijn bekend met het collegeprogramma 2018-2022, 'Van palet naar prestatie'. Een mooi document, hoewel sommigen het wellicht als collegepropaganda zien, maar in het voorwoord van het collegeprogramma staat dat deze gebaseerd is op het coalitieakkoord 'Veel kleuren, één palet'. En staat daar klip en klaar in dat er geen voorstellen komen voor de opening van winkels op zondag. De motie ontraden we als college dan ook. Maar dan toch nog even dit: het is een feit dat er op zondag omzet uit Ridderkerk wegstroomt naar winkels in andere gemeenten. Net zoals er 7 dagen per week en 24 uur per dag omzet van fysieke winkels naar webwinkels wegvloeit. Het is ook een feit dat heel veel kleine middenstanders het momenteel moeilijk hebben door de coronacrisis. Vandaag hebben we helaas vernomen dat een familiebedrijf uitstel van betaling heeft aangevraagd en eerder hebben we vernomen dat een horecaondernemer failliet is verklaard. Indien onze kleine middenstanders de omzet op zondag in eigen winkel willen houden en niet weg willen laten vloeien naar de grote retailers in Ridderkerk dan moeten zij investeren in personeel of moeten zij zelf een dag extra werken. Zeker in deze crisis kunnen zij zich dat niet veroorloven. Als laatste, voorzitter, mogen winkeliers nu ook tot tien uur 's avonds open zijn, ook op zaterdag. Zat tijd om winkelend publiek te spreiden. Dank u wel.

De voorzitter: Is er behoefte aan een tweede termijn? Mevrouw Verdiesen.

Mevrouw Verdiesen: Dank u wel, voorzitter. Een reactie op D66, de vraag waarom we op korte termijn deze motie, het is vooral gekoppeld aan de spreiding en de gezondheidsaspecten. Vanwege de coronamaatregelen de mensen de gelegenheid geven om op andere momenten de boodschappen of te winkelen. Ik heb een aantal opties gehoord waarbij dat ook mogelijk is, dat de openingstijden ook langer open kunnen gaan. Dus dat is ook een oproep die wij aan onze inwoners willen doen: maak daar ook gebruik van. Verder werd er nog een vraag gesteld dat die moties allebei twee verschillende kanten opgingen. Ze zijn allebei bedoeld om de ondernemers te ondersteunen, dus vanuit die gedachte zijn ze ook opgesteld. Het staat natuurlijk ondernemers ook vrij om op een andere dag te sluiten om toch hun administratie te doen. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Ros. Mijnheer Mijnders. Mijnheer Los. Mijnheer Kooijman. Mevrouw Van Nes-De Man. Mijnheer Rijdsdijk. Mevrouw Fräser.

Mevrouw Fräser: Toch nog heel kort, voorzitter. Ik blijf het heel erg lastig vinden dat het aangekoppeld is aan corona en daarmee dus ook aan bepaalde tijdsduur. Daar moet ik nog even voor mezelf over nadenken, want ik ben voor, maar niet in deze vorm. Daarnaast een ander voorstel, tenminste het viel mij op in de bewoording ...

De voorzitter: Mijnheer Ros even.

De heer Ros: Voorzitter, ten eerste: deze motie is lang van tevoren aan alle fractievoorzitters verstuurd met de vraag om mee te denken. Ten tweede zou D66 het ook kunnen zien als proef.

Mevrouw Fräser: Dat zou kunnen. Een ander punt is een beetje een steuntje voor 18PLUS. Als ik zo luister wat in het programma staat dan staat er: er komen geen voorstellen om zondagsopenstelling mogelijk te maken. Formeel dient u hier natuurlijk geen voorstel mee in en is het gewoon steunen van een ander voorstel. Dus ik geef hier toch een escape mee.

De voorzitter: Mijnheer Van der Duijn Schouten.

De heer Van der Duijn Schouten: Voorzitter, ik ben blij dat we binnen coalitieverband ons ook naar de letter en de geest van wat er staat handelen.

De voorzitter: Mevrouw Kayadoe. Mijnheer Stip. De wethouder nog? Indiener nog? Dan kijk ik nog een keer naar mevrouw Verdiesen. Nou, dan zijn we klaar, hebben we hem helemaal rond. Zijn er stemverklaringen? Mevrouw Fräser.

Mevrouw Fräser: Voorzitter, ik onderschrijf de geest van de motie, maar gezien de beperking zal ik niet instemmen. Ik vind hem niet ver genoeg gaan.

De voorzitter: Nog meer stemverklaringen? Mag ik de voor-handen zien? Wie is voor deze motie? VVD: één. GroenLinks: één. Partij van de Arbeid: één. De motie is verworpen.

Sluiting

De voorzitter: Ik dank u allen hartelijk voor deze toch energieke inbreng deze hele avond. Ik wens u allemaal wel thuis en ik hoop echt dat we de volgende keer in staat zullen zijn met zijn allen fysiek te vergaderen. Wij proberen daarvoor te gaan. Wel thuis.